

รายละเอียด นิยาม และเกณฑ์การวัด มาตรฐานเมืองสุขภาพดี ปี 2567

 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

 0 2590 4190 หรือ 0 2590 4958

 healthycity.th@gmail.com

 <https://bit.ly/healthycityth>

สารบัญ

รายละเอียด นิยาม และเกณฑ์การวัด มาตรฐานเมืองสุขภาพดี ปี 2567

องค์ประกอบที่ 1 : สิ่งแวดล้อมเอื้อต่อสุขภาพ (Healthy Environments)

ตัวชี้วัดที่ 1 มีนโยบายหรือแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน	1-2
ตัวชี้วัดที่ 2 จัดให้มีพื้นที่สาธารณะเพื่อสุขภาพ	2-5
ตัวชี้วัดที่ 3 ชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรกับทุกคน (Universal Design)	5-6
ตัวชี้วัดที่ 4 มีการจัดการมูลฝอยครบทุกประเภท	6-9
ตัวชี้วัดที่ 5 มีการจัดการสิ่งปฏิกูล	10-11
ตัวชี้วัดที่ 6 มีการจัดการคุณภาพน้ำบริโภคอย่างถูกต้อง	11-14
ตัวชี้วัดที่ 7 ประชาชนได้รับการคุ้มครองสุขภาพจากปัญหาเหตุรำคาญ	14-15
ตัวชี้วัดที่ 8 การจัดการอากาศที่ดี	15-17
ตัวชี้วัดที่ 9 การดำเนินงานรองรับภาวะฉุกเฉินและสาธารณภัย	17-18

องค์ประกอบที่ 2 : สถานที่ที่เอื้อต่อสุขภาพ (Healthy Settings)

ตัวชี้วัดที่ 10 ที่พักอาศัย/บ้านเรือน/ชุมชนสะอาด สุขอนามัยดี	19-20
ตัวชี้วัดที่ 11 ตลาดประเภทที่ 1 ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย	20-21
ตัวชี้วัดที่ 12 สถานที่จำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานอาหารสะอาด รสชาติอร่อย	22-23
ตัวชี้วัดที่ 13 ส้วมสาธารณะได้มาตรฐานส้วมสาธารณะไทย (HAS)	23-24
ตัวชี้วัดที่ 14 ศาสนสถาน ผ่านเกณฑ์วัดส่งเสริมสุขภาพ หรือศาสนสถานส่งเสริมสุขภาพ	24-26
ตัวชี้วัดที่ 15 ระดับความสำเร็จของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เข้าร่วมการประเมินตนเองตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ	27
ตัวชี้วัดที่ 16 สถานศึกษาพัฒนาเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล	27-29

องค์ประกอบที่ 3 : ประชาชนรอบรู้และสุขภาพดี (Healthy People)

ตัวชี้วัดที่ 17 มีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัย	30-31
ตัวชี้วัดที่ 18 มีการรวมกลุ่มทางสังคมและมีการดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นรูปธรรม	32-33
ตัวชี้วัดที่ 19 ร่วมกิจกรรมส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพ	33-35
ตัวชี้วัดที่ 20 ร้อยละของเด็กมีพัฒนาการสมวัย	36
ตัวชี้วัดที่ 21 ร้อยละของประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไป มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ	36-37
ตัวชี้วัดที่ 22 ร้อยละของผู้สูงอายุมีแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan)	37-38

องค์ประกอบที่

1

สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ Healthy Environments

1.1 นโยบายหรือแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดที่ 1 มีนโยบายหรือแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

นโยบาย	<p>นโยบายหรือแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีเป้าหมาย กลยุทธ์ หรือกิจกรรมโครงการด้านสิ่งแวดล้อม หรือมีการประกาศนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การป้องกันควบคุมมลพิษ การจัดการขยะ สุขาภิบาลอาหาร การรักษาความสะอาดของเมือง ฯลฯ</p> <p>การประกาศทิศทางการพัฒนาเมืองและชุมชนให้เป็นที่ไปตามผังเมืองรวม หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการตราเทศบัญญัติการใช้ประโยชน์ที่ดิน หรือประกาศผังเทศบาล/อบต. หรือผังชุมชนและดำเนินการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน ให้เป็นที่ไปตามผังหรือแผนที่ได้ประกาศใช้</p> <p>การประเมินความพึงพอใจหรือสำรวจความคิดเห็นของประชาชน หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการสอบถามประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม หรือด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้วิธีการ เช่น ประชุมประชาคม การประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็น การสนทนากลุ่มย่อย การสัมภาษณ์รายบุคคล เป็นต้น</p>
การวัด	<p>คะแนนตัวชี้วัดในแต่ละระดับ</p> <p>☒ พื้นฐาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการทั้ง 2 ข้อ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none">1) มีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีส่วนร่วม2) มีการประกาศนโยบาย/แผนพัฒนาท้องถิ่นด้านสิ่งแวดล้อม หรือมีการประกาศทิศทางการพัฒนาเมืองและชุมชนให้เป็นที่ไปตามผังเมืองรวม <p><u>หรือ</u>ได้รับการประเมินรับรองผ่านเกณฑ์สิ่งแวดล้อมยั่งยืน ตัวชี้วัดที่ 30 การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของเทศบาล</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดี มีการดำเนินงานในระดับพื้นฐาน และมีการประเมินความพึงพอใจหรือสำรวจความคิดเห็นของประชาชนด้านสิ่งแวดล้อม หรือ ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดีมาก มีการนำผลประเมินความพึงพอใจหรือสำรวจความคิดเห็นของประชาชนไปปรับปรุงนโยบาย/แผนพัฒนาท้องถิ่นด้านสิ่งแวดล้อมหรือด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน</p> <p><u>หรือ</u>ได้รับการประเมินรับรองผ่านเกณฑ์เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ตัวชี้วัดที่ 24 การกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ พร้อมแปลงไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p>
หน่วยการวัด	คะแนน

องค์ประกอบที่

1

สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ Healthy Environments

หลักฐานที่ต้องการ	ระดับพื้นฐาน 1) นโยบายหรือแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านสิ่งแวดล้อม 2) หนังสือประกาศนโยบายหรือประกาศแผนพัฒนาท้องถิ่น 3) หนังสือประกาศทิศทางการพัฒนาเมืองและชุมชน 4) ภาพถ่ายกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง หรือ ผลการประเมินรับรองผ่านเกณฑ์เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ตัวชี้วัดที่ 30 การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของเทศบาล
	ระดับดี ผลการประเมินความพึงพอใจหรือสำรวจความคิดเห็นของประชาชนด้านสิ่งแวดล้อม หรือ ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน
	ระดับดีมาก ภาพถ่ายกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง หรือ ผลการประเมินรับรองผ่านเกณฑ์เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ตัวชี้วัดที่ 24 การกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ พร้อมแปลงไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
แหล่งของข้อมูล	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ผู้ประสานงาน	กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ 1) นางสาวพนิดา เจริญสุข นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ โทร. 0 2590 4383 2) นายคณิตศร คงเย็น นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ โทร. 0 2590 4958

1.2 พื้นที่สาธารณะที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี

ตัวชี้วัดที่ 2 จัดให้มีพื้นที่สาธารณะเพื่อสุขภาพ

นิยาม	จัดให้มีพื้นที่สาธารณะเพื่อสุขภาพ หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีพื้นที่เปิดในเมืองที่ประชาชนในพื้นที่สามารถเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียมกัน เช่น 1) ทางเดิน หมายถึง 1.1 ทางเดินเท้าที่เป็นส่วนหนึ่งของถนน ที่ทำให้คนเดินอยู่ข้างหนึ่งของทางหรือทั้งสองข้างของทาง และส่วนที่อยู่ชิดขอบทาง ซึ่งใช้เป็นที่สำหรับคนเดิน 1.2 ทางเดินเท้าที่เป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่พักผ่อน/พื้นที่สีเขียวซึ่งใช้เป็นที่สำหรับคนเดิน ที่มา : https://dict.longdo.com
-------	---

องค์ประกอบที่

1

สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ Healthy Environments

2) **ทางจักรยาน** หมายถึง ช่องทาง เส้นทาง ทางหรือเส้นทาง ซึ่งได้รับการออกแบบและ/หรือกำหนดไว้สำหรับการเดินทางด้วยจักรยานโดยเฉพาะ

ที่มา : คู่มือส่งเสริมความปลอดภัยในการใช้จักรยาน สำนักสวัสดิภาพการขนส่งทางบก กรมการขนส่งทางบก

3) **สนามเด็กเล่น** หมายถึง พื้นที่ที่จัดให้เด็กได้เล่นผ่านกระบวนการต่าง ๆ ทั้งการทดลอง การเรียนรู้แบบสำรวจ ซึ่งสนามเด็กเล่นอาจประกอบด้วยเครื่องเล่นสนาม พื้นที่ในการเล่นอิสระหรือทำกิจกรรม และอุปกรณ์การเล่นต่าง ๆ

ที่มา : พัชรินทร์ ลิ้มสุปรียารัตน์, สภาพและปัญหาการจัดสนามเด็กเล่นในโรงเรียนอนุบาล กรุงเทพมหานคร, คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต (การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549

4) **พื้นที่พักผ่อน** หมายถึง สถานที่ที่สร้างขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นที่พักผ่อน หย่อนใจสำหรับประชาชนทั่วไป และเป็นประกอบกิจกรรมต่าง ๆ เช่น

4.1 การเดินเล่น

4.2 การพักผ่อน

4.3 การออกกำลังกาย

โดยมีการจัดแต่งบริเวณไว้อย่างสวยงาม พร้อมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกไวคอยบริการแก่ประชาชน

ที่มา : มาตรฐานสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

5) **พื้นที่สีเขียว** หมายถึง พื้นที่ธรรมชาติ หรือพื้นที่ที่มนุษย์สร้างขึ้นหรือกำหนดขึ้นในเมืองหรือชุมชนปกคลุมด้วยพืชพรรณเป็นองค์ประกอบหลัก มีประโยชน์เพื่อสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศการดำรงชีวิต และคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยพื้นที่สีเขียว แบ่งออกเป็น 6 ประเภท ตามคุณลักษณะและการใช้ประโยชน์ ได้แก่

(1) พื้นที่สีเขียวสาธารณะ เช่น สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ สนามเด็กเล่น

(2) พื้นที่สีเขียวอรรถประโยชน์ ประกอบด้วย

2.1) พื้นที่สีเขียวส่วนบุคคล เช่น สวนในโครงการพัฒนาของเอกชน สวนในบ้านและอาคารพักอาศัย

2.2) พื้นที่สีเขียวในสถาบัน เช่น แหล่งประวัติศาสตร์ สถาบันการศึกษา สถาบันราชการ

2.3) พื้นที่สีเขียวในพื้นที่สาธารณูปการ เช่น พื้นที่ฝังกลบขยะ พื้นที่รอบบ่อน้ำบาดาลเสีย เขตท่าอากาศยาน

(3) พื้นที่สีเขียวที่เป็นริ้วยาวตามแนวสาธารณูปการ เช่น พื้นที่ริมทางสัญจรทางบก บริเวณริมทาง เกาะกลางถนน เขตทางรถไฟ และพื้นที่ริมทางสัญจรทางน้ำ บริเวณริมแม่น้ำ คลองชลประทาน

(4) พื้นที่สีเขียวเพื่อเศรษฐกิจของชุมชน เช่น พื้นที่สีเขียวที่เป็นแหล่งผลิตอาหารแก่ชุมชน ประเภท ไร่นาสวนผสม พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

(5) พื้นที่สีเขียวธรรมชาติ เช่น พื้นที่สีเขียวบนเนินเขา พรุ แหล่งน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ

(6) พื้นที่สีเขียวที่ยังไม่มีการใช้ประโยชน์ หรือรอการพัฒนา เช่น พื้นที่สีเขียวที่ปล่อยรกร้าง

ที่มา : แนวทางการขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน, สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นิยาม (ต่อ)

องค์ประกอบที่

1

สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ Healthy Environments

นิยาม (ต่อ)	<p>วิธีการคำนวณขนาดของพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชุมชนต่อพื้นที่เมือง</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">$\text{พื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชุมชน} = A/B \times 100$</div> <p>A หมายถึง จำนวนพื้นที่สีเขียวทั้ง 6 ประเภท (ตารางกิโลเมตร) B หมายถึง จำนวนพื้นที่ทั้งหมดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ตารางกิโลเมตร)</p>																								
การวัด	<p>คะแนนตัวชี้วัดในแต่ละระดับ</p> <p>☒ พื้นฐาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีพื้นที่ที่เปิดในเมืองที่ประชาชนในพื้นที่สามารถเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียมกัน <u>อย่างน้อย 2 ใน 5 ประเภท</u></p> <p style="text-align: center;">☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีพื้นที่ที่เปิดในเมืองที่ประชาชนในพื้นที่สามารถเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียมกัน <u>อย่างน้อย 4 ใน 5 ประเภท</u></p> <p style="text-align: center;">☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดีมาก 1) มีการดำเนินงานในระดับดี 2) มีสัดส่วนพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชุมชนต่อพื้นที่เมือง (ร้อยละ)</p> <table border="1" data-bbox="357 1156 1359 1529"><thead><tr><th rowspan="2">หน่วยงาน</th><th colspan="4">ปี พ.ศ.</th></tr><tr><th>2567</th><th>2568</th><th>2569</th><th>2570</th></tr></thead><tbody><tr><td>เทศบาลนคร/เมืองพัทยา/กทม.</td><td>4</td><td>6</td><td>8</td><td>10</td></tr><tr><td>เทศบาลเมือง</td><td>4</td><td>6</td><td>8</td><td>10</td></tr><tr><td>เทศบาลตำบล/องค์การบริหารส่วนตำบล</td><td>6</td><td>8</td><td>10</td><td>15</td></tr></tbody></table> <p>* หมายเหตุ : เป้าหมายปี 2570 มาจากเป้าหมายพื้นที่สีเขียว ตามแนวทางการขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน, สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p style="text-align: center;">☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p>	หน่วยงาน	ปี พ.ศ.				2567	2568	2569	2570	เทศบาลนคร/เมืองพัทยา/กทม.	4	6	8	10	เทศบาลเมือง	4	6	8	10	เทศบาลตำบล/องค์การบริหารส่วนตำบล	6	8	10	15
หน่วยงาน	ปี พ.ศ.																								
	2567	2568	2569	2570																					
เทศบาลนคร/เมืองพัทยา/กทม.	4	6	8	10																					
เทศบาลเมือง	4	6	8	10																					
เทศบาลตำบล/องค์การบริหารส่วนตำบล	6	8	10	15																					
หน่วยการวัด	คะแนน																								
หลักฐาน	ระดับพื้นฐาน เอกสารหรือภาพถ่ายที่เกี่ยวข้อง																								
	ระดับดี เอกสารหรือภาพถ่ายที่เกี่ยวข้อง																								

องค์ประกอบที่ 1

สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ Healthy Environments

หลักฐานที่ต้องการ (ต่อ)	ระดับดีมาก 1) จำนวนพื้นที่สีเขียวทั้ง 6 ประเภท และสัดส่วนของพื้นที่สีเขียวแต่ละประเภท 2) จำนวนพื้นที่ทั้งหมดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
แหล่งของข้อมูล	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ผู้ประสานงาน	กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ นางสาวรัตนาวดี ทองสุทธิ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ โทร. 0 2590 4586

ตัวชี้วัดที่ 3 ชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรกับทุกคน (Universal Design)

นิยาม	<p>ชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรกับทุกคน หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการออกแบบและบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเมืองที่มีความปลอดภัยและเอื้อต่อทุกคน (Universal Design) โดยคำนึงถึงกลุ่มเด็ก หญิงตั้งครรภ์ ผู้พิการ และผู้สูงอายุ</p> <p>อุปกรณ์ช่วยชีวิตพื้นฐาน หมายถึง อุปกรณ์ในการช่วยเหลือประชาชนในชุมชน เมื่อเกิดอุบัติเหตุ หรือเหตุการณ์ฉุกเฉิน เช่น อุปกรณ์เครื่องสัญญาณเตือนภัย เครื่องกระตุกหัวใจ (AED) อุปกรณ์ป้องกันการจมน้ำ เช่น ห่วงยางชูชีพ เสื้อชูชีพ เชือกช่วยชีวิตทางน้ำ (กรณีมีบ่อน้ำหรือสระน้ำ) เป็นต้น</p> <p>สถานบริการสาธารณะ หมายถึง สถานที่หรืออาคารที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการชุมนุมคนได้โดยทั่วไป เพื่อกิจกรรมทางราชการ การเมือง การศึกษา การศาสนา การสังคม การนันทนาการ หรือการพาณิชย์กรรม เช่น หอประชุม โรงพยาบาล สถานศึกษา หอสมุด สนามกีฬากลางแจ้ง สนามกีฬาในร่ม ตลาด ห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า สถานบริการ ท่าอากาศยาน อุโมงค์ สะพาน อาคารจอดรถ สถานีรถ ท่าจอดเรือ เป็นต้น</p> <p>นวัตกรรมหรือรูปแบบการจัดการ หมายถึง แนวความคิด เทคโนโลยี สิ่งประดิษฐ์ กระบวนการที่สร้างขึ้นหรือรูปแบบการจัดการสภาพแวดล้อม เพื่ออำนวยความสะดวกของประชาชนในชุมชน เช่น นวัตกรรมการใช้พลังงานทดแทน นวัตกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ แอปพลิเคชันบริการรถรับ-ส่งผู้สูงอายุ ระบบแจ้งเตือนกรณีฉุกเฉินออนไลน์ รูปแบบการจัดการความเสี่ยงภายในชุมชน รูปแบบการจัดการสภาพแวดล้อมในชุมชน เป็นต้น</p>
การวัด	<p>คะแนนตัวชี้วัดในแต่ละระดับ</p> <p>☒ พื้นฐาน สวนสาธารณะหรือสถานที่พักผ่อน อย่างน้อย 1 แห่ง มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ทางลาด ราวจับ ไฟส่องสว่าง ที่นั่งพัก และห้องส้วมสำหรับหญิงตั้งครรภ์ ผู้พิการ ผู้สูงอายุ รวมทั้งมีการกำหนดแนวปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดี สวนสาธารณะหรือสถานที่พักผ่อน และสถานที่ราชการหรือสถานบริการสาธารณะ ประเภทละ 1 แห่ง (2 ประเภท) มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ทางลาด ราวจับ ไฟส่องสว่าง ที่นั่งพัก ที่จอดรถ ห้องส้วมสำหรับหญิงตั้งครรภ์ ผู้พิการ ผู้สูงอายุ รวมทั้งจัดให้มีอุปกรณ์ช่วยชีวิตพื้นฐาน</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p>

องค์ประกอบที่

1

สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ Healthy Environments

การวัด (ต่อ)	☒ ดีมาก 1) ส่วนสาธารณะหรือสถานที่พักผ่อน สถานที่ราชการ และสถานบริการสาธารณะ ประเภทละ 1 แห่ง (อย่างน้อย 3 ประเภท) มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งอุปกรณ์ช่วยชีวิตพื้นฐาน 2) มีการพัฒนานวัตกรรม/รูปแบบการจัดการเพื่ออำนวยความสะดวกของประชาชนในชุมชน รวมถึงผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ ☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)
หน่วยการวัด	คะแนน
หลักฐานที่ต้องการ	1) แผนงาน และงบประมาณในการดำเนินงาน และการซ่อมแซมบำรุงรักษา 2) ภาพประกอบการดำเนินงาน 3) นวัตกรรม/รูปแบบการจัดการเพื่ออำนวยความสะดวกของประชาชน
แหล่งของข้อมูล	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาครัฐเครือข่าย และประชาชน
ผู้ประสานงาน	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม 1) นางสาวปริญญ์ดี ใหม่เจริญศรี นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ โทร. 0 2590 4261 2) นางสาวสุนิสา แวงชัยภูมิ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ โทร. 0 2590 4457

1.3 การจัดการมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

ตัวชี้วัดที่ 4 มีการจัดการมูลฝอยครบทุกประเภท

นิยาม	<p>มูลฝอย หมายถึง มูลฝอยทั่วไป มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน และมูลฝอยติดเชื้อ (มาตรา 4 ใน พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ. 2535)</p> <p>มูลฝอยทั่วไป หมายถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ วัสดุพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ ขากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาดที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น แต่ไม่หมายความรวมถึง</p> <ol style="list-style-type: none">1) มูลฝอยติดเชื้อ2) มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน3) สิ่งของที่ไม่ใช่แล้วหรือของเสียทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงาน ของเสียจากวัตถุติดไฟ ของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต ของเสียที่เป็นผลิตภัณฑ์เสื่อมคุณภาพ และของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน <p>มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน หมายถึง มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายที่เกิดจากกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน ที่เป็นวัตถุหรือปนเปื้อนสารที่มีคุณสมบัติเป็นสารพิษ สารไวไฟ สารออกซิไดซ์ สารเปอร์ออกไซด์ สารระคายเคือง สารกัดกร่อน สารที่เกิดปฏิกิริยาได้ง่าย สารที่เกิดระเบิดได้ สารที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม สารหรือสิ่งอื่นใดที่อาจก่อหรือมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือพืช</p>
-------	--

องค์ประกอบที่

1

สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ Healthy Environments

หรือสิ่งแวดล้อม แต่ไม่หมายความรวมถึงมลพิษทั่วไป มลพิษติดเชื้อ กากกัมมันตรังสี และของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน โดยสามารถคัดแยกตามประเภท ดังต่อไปนี้

- 1) หลอดไฟ
 - 2) ถ่านไฟฉายและแบตเตอรี่
 - 3) ภาชนะบรรจุสารเคมี และให้รวมถึงกระป๋องสเปรย์ กระป๋องสารกำจัดศัตรูพืช กระป๋องสีขวดน้ำยา ล้างห้องน้ำ ตลับหมึกพิมพ์ ภาชนะบรรจุน้ำมันปิโตรเลียม หรือภาชนะบรรจุผลิตภัณฑ์ป้องกันหรือกำจัดแมลงและสัตว์ฟันแทะในบ้านเรือน
 - 4) ยาและเวชภัณฑ์ตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
 - 5) ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
 - 6) มลพิษที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนประเภทอื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- มลพิษติดเชื้อ** หมายถึง มลพิษที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณหรือมีความเข้มข้น ซึ่งถ้ามีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับมลพิษนั้นแล้วสามารถทำให้เกิดโรคได้

การจัดการมลพิษ หมายถึง กระบวนการดำเนินการตั้งแต่การลดปริมาณ/การคัดแยก การเก็บขน การบำบัดหรือการกำจัดมลพิษให้ถูกสุขลักษณะและเป็นไปตามข้อกำหนด หลักเกณฑ์ มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง และกฎหมายที่กำหนด กระบวนการจัดการมลพิษ ได้แก่ มลพิษทั่วไป มลพิษที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน และมลพิษติดเชื้อ

มีการจัดการมลพิษ หมายถึง ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดมลพิษด้วยรูปแบบการจัดการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

- 1) ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดมลพิษด้วยตนเอง (ตามมาตรา 18 วรรคหนึ่ง)
- 2) ราชการส่วนท้องถิ่นร่วมกับหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดมลพิษภายใต้ข้อตกลงร่วมกัน (ตามมาตรา 18 วรรคสอง)
- 3) ราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้บุคคลดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดมลพิษภายใต้การควบคุมดูแลของราชการส่วนท้องถิ่น (ตามมาตรา 18 วรรคสาม)
- 4) ราชการส่วนท้องถิ่นอนุญาตให้บุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดมลพิษโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ (ตามมาตรา 19)

EHA 4001 หมายถึง การประเมินคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Environmental Health Accreditation) กระบวนการจัดการมลพิษทั่วไป

EHA 4002 หมายถึง การประเมินคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Environmental Health Accreditation) กระบวนการจัดการมลพิษติดเชื้อ

EHA 4003 หมายถึง การประเมินคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Environmental Health Accreditation) กระบวนการจัดการมลพิษที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

นิยาม (ต่อ)

องค์ประกอบที่

1

สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ Healthy Environments

<p>การวัด</p>	<p>คะแนนตัวชี้วัดในแต่ละระดับ</p> <p>☒ พื้นฐาน มีข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอย และมีบริการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย ทั้ง 3 ประเภท โดยมีการคัดแยกและการดำเนินการจัดการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มูลฝอยทั่วไป มีการคัดแยก เก็บรวบรวม ขนส่ง และกำจัด 2) มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน มีการแยกทิ้ง เก็บรวบรวม และขนส่งไปกำจัดยังสถานที่กำจัดอย่างถูกต้อง 3) มูลฝอยติดเชื้อ มีการให้บริการเก็บ ขน มูลฝอยในพื้นที่ ☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน) <p>☒ ดี ดำเนินการผ่านระดับพื้นฐาน และมีการจัดการมูลฝอยทั้ง 3 ประเภท ได้มาตรฐานเป็นไปตามกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง โดยมีการดำเนินการจัดการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มูลฝอยทั่วไป มีการคัดแยก เก็บรวบรวม ขนส่ง หรือกำจัดมูลฝอยได้มาตรฐานเป็นไปตามกฎกระทรวง เรื่อง สุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560 2) มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน มีการแยกทิ้ง เก็บรวบรวม และขนส่งไปกำจัดยังสถานที่กำจัดอย่างถูกต้อง ได้มาตรฐานเป็นไปตามกฎกระทรวง เรื่อง การจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน พ.ศ. 2563 3) มูลฝอยติดเชื้อ มีการให้บริการเก็บขน หรือกำจัดมูลฝอย ได้มาตรฐานเป็นไปตามกฎกระทรวง ว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน) <p>☒ ดีมาก มีการจัดการมูลฝอยทั้ง 3 ประเภท ได้มาตรฐานเป็นไปตามกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และมีการดำเนินการจัดการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มีต้นแบบหรือนวัตกรรมการจัดการมูลฝอยในชุมชนหรือสถานประกอบการ เช่น โครงการ Zero waste, โครงการถังขยะเปียก ลดโลกร้อน เป็นต้น 2) ไม่พบปัญหาการร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยในพื้นที่ หรือหากมีการร้องเรียนสามารถแก้ไข และจัดการปัญหาได้ <p>หรือผ่านระดับดี และผ่านการประเมิน EHA 4001 – 4003 ระดับเกียรติบัตร</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p>
<p>หน่วยการวัด</p>	<p>คะแนน</p>
<p>หลักฐานที่ต้องการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) แผนงาน และงบประมาณในการดำเนินงาน และการซ่อมแซมบำรุงรักษา 2) ภาพประกอบการดำเนินงาน 3) ต้นแบบหรือนวัตกรรมการจัดการมูลฝอย 4) ข้อมูลสถิติการร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ 5) ผลการประเมิน EHA 4001 - 4003

องค์ประกอบที่

1

สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ Healthy Environments

แหล่งของข้อมูล	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ผู้ประสานงาน	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม 1) นายทัยรัช หิรัญเรือง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ โทร. 0 2590 4128 2) นางสาวประภัสสร ขจร นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ โทร. 0 2590 4398

ตัวชี้วัดที่ 5 มีการจัดการสิ่งปฏิกูล

นิยาม	<p>สิ่งปฏิกูล หมายถึง อุจจาระหรือปัสสาวะของคน หรือสิ่งอื่นใดที่ปนเปื้อนอุจจาระหรือปัสสาวะ (กฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการสิ่งปฏิกูล พ.ศ. 2561)</p> <p>มีการจัดการสิ่งปฏิกูล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none">1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเก็บ ขน กำจัด สิ่งปฏิกูล2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น<u>ร่วมมือ</u>กับหน่วยงานหรือราชการส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการเก็บ ขน กำจัด สิ่งปฏิกูล3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น<u>อนุญาต</u>ให้บุคคลรับทำการเก็บ ขน กำจัด สิ่งปฏิกูล4) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น<u>มอบ</u>ให้บุคคลดำเนินการเก็บ ขน กำจัด สิ่งปฏิกูล หรือมอบให้สถานประกอบการจัดการสิ่งปฏิกูล หรือจ้างให้บุคคลหรือเอกชนดำเนินการ <p>การกำจัดสิ่งปฏิกูลอย่างถูกสุขลักษณะ หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลที่ถูกต้องสุลักษณะที่ อปท.ดำเนินการเอง หรือ มีหนังสือรับรอง การจัดทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่าง อปท. หรือ มีสัญญาจ้างเอกชนในการกำจัด</p>
การวัด	<p>คะแนนตัวชี้วัดในแต่ละระดับ</p> <p>☒ พื้นฐาน มีข้อบัญญัติท้องถิ่น และมีบริการสุข ขนสิ่งปฏิกูลนำไปกำจัด</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดี</p> <ol style="list-style-type: none">1) มีการดำเนินการในระดับพื้นฐาน2) มีการจัดการสิ่งปฏิกูลตามกฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการสิ่งปฏิกูล พ.ศ. 2561 <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดีมาก</p> <ol style="list-style-type: none">1) มีการดำเนินการในระดับดี2) มีต้นแบบหรือนวัตกรรมจัดการสิ่งปฏิกูล หรือแหล่งเรียนรู้ให้แก่หน่วยงานอื่น3) ไม่พบปัญหาการร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือการลักลอบทิ้งสิ่งปฏิกูลในพื้นที่ หรือหากมีการร้องเรียนสามารถแก้ไขและจัดการปัญหาได้ <p><u>หรือ ผ่านระดับดี และผ่านการประเมิน EHA 3001 ระดับเกียรติบัตรรับรอง</u></p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p>

องค์ประกอบที่

1

สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ Healthy Environments

หน่วยการวัด	คะแนน
หลักฐานที่ต้องการ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ข้อบัญญัติท้องถิ่น เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูล 2) สรุปผล รายงาน การจัดการสิ่งปฏิกูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) ภาพถ่ายหรือเอกสารประกอบการดำเนินงาน เช่นการเก็บ ขนสิ่งปฏิกูล 4) ข้อมูลระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหนังสือความร่วมมือ/บันทึกข้อตกลงกับหน่วยงานอื่น ในการกำจัดสิ่งปฏิกูล 5) ผลการประเมิน EHA 3001
แหล่งของข้อมูล	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ผู้ประสานงาน	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม นางสาวปิยาภัสร์ ชูแก้วงาม นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ โทร. 02 590 4459

1.4 การจัดการคุณภาพน้ำบริโภค

ตัวชี้วัดที่ 6 มีการจัดการคุณภาพน้ำบริโภคอย่างถูกต้อง

(ระบบประปาเขตเมือง ระบบประปาหมู่บ้าน และน้ำบริโภคอื่นๆ เช่น น้ำตู้หยอดเหรียญอัตโนมัติ)

นิยาม	<p>น้ำบริโภค หมายถึง น้ำประปาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลิตเองรวมทั้งประปาหมู่บ้านหรือใช้บริการน้ำประปาจากหน่วยงานอื่น ได้แก่ การประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค น้ำตู้หยอดเหรียญอัตโนมัติ และน้ำบริโภคอื่นๆ ในพื้นที่</p> <p>น้ำประปาเขตเมือง หมายถึง น้ำประปาที่ผลิตจากระบบการผลิตขนาดใหญ่ ให้บริการประชากรจำนวนมากในเขตเมืองครอบคลุมการจ่ายน้ำพื้นที่กว้าง ได้แก่ การประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค ประปาเทศบาลขนาดใหญ่ เป็นต้น</p> <p>ระบบประปาหมู่บ้าน หมายถึง ระบบประปาที่มีขนาดเล็ก ให้บริการในพื้นที่ไม่กว้างมากนักอาจจะมี 1-2 หมู่บ้าน ประชาชนหรือผู้ใช้น้ำในพื้นที่ไม่เกิน 5,000 คน ซึ่งอาจจะมีการบริหารจัดการโดยเทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการบริหารกิจการประปาหมู่บ้าน หรืออยู่ภายใต้การบริหารของวัด โดยมีระบบการจัดการตั้งแต่แหล่งน้ำดิบ ระบบผลิต ระบบฆ่าเชื้อ และระบบจ่ายน้ำสู่ประชาชน</p> <p>การจัดการคุณภาพน้ำบริโภคอย่างถูกต้อง หมายถึง กระบวนการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาคุณภาพน้ำบริโภคในพื้นที่รับผิดชอบตามเกณฑ์มาตรฐาน เช่น เกณฑ์ LPA ด้านโครงสร้างพื้นฐาน (น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค) เกณฑ์ EHA 2001 เกณฑ์ EHA 2002 เกณฑ์ EHA 2003 เกณฑ์รับรองน้ำประปาหมู่บ้านสะอาด (3C) และเกณฑ์รับรองน้ำประปาดื่มได้</p>
-------	--

องค์ประกอบที่

1

สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ Healthy Environments

LPA ด้านโครงสร้างพื้นฐาน (น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค) หมายถึง เกณฑ์ประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment: LPA) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน (น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค) ตัวชี้วัด 48 การตรวจสอบคุณภาพน้ำอุปโภคบริโภคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ครบทุกระบบประปา

1) การตรวจสอบคุณภาพน้ำตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาได้ กรรมอนามัย ให้ตรวจครบทุกระบบประปา ณ แหล่งผลิต/แหล่งจ่ายน้ำในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง และ/หรือสุ่มตรวจที่ปลายทาง กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ได้ดำเนินการประปาเอง แต่เป็นการดำเนินการของการประปาส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้ผลการตรวจสอบของการประปาส่วนภูมิภาคได้ หน่วยงานที่ตรวจสอบคุณภาพน้ำ ส่วนภูมิภาค เช่น สำนักทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภาค 1 - 16 ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ สถาบันการศึกษาที่มี ห้องปฏิบัติการตรวจคุณภาพน้ำ การประปาส่วนภูมิภาค ส่วนกลาง เช่น กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมอนามัย กรมวิทยาศาสตร์บริการ การประปาส่วนภูมิภาค บริษัทปฏิบัติการกลาง (ประเทศไทย) จำกัด

2) การตรวจสอบคุณภาพน้ำประปาโดยเครื่องมือภาคสนามอย่างง่าย เช่น ชุดตรวจโคลิฟอร์มในน้ำและน้ำแข็ง (อ.11) ชุดทดสอบ คลอรีนอิสระคงเหลือในน้ำ (อ.31) ให้ตรวจสอบระบบประปา โดยสุ่มตรวจที่ปลายทาง(บ้านผู้ใช้น้ำ) อย่างสม่ำเสมอ ทุกระบบประปา เช่น ทุกเดือนหรือทุก 3 เดือน

3) มีผลการดำเนินงานสืบเนื่องจากการตรวจสอบคุณภาพน้ำประปา เช่น การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การปรับปรุงระบบผลิต การเข้าร่วมกระบวนการพัฒนาระบบประปาได้ ประปาหมู่บ้านสะอาด หรือ EHA 2000 การประชาสัมพันธ์ผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำให้ประชาชนทราบหรือดำเนินการแก้ไขน้ำให้มีคุณภาพ เป็นต้น

EHA 2001 หมายถึง เกณฑ์ประเมินมาตรฐานคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Environmental Health Accreditation: EHA) ประเด็นงานที่ 2.1 การจัดการคุณภาพน้ำประปา (ผลิตโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.))

EHA 2002 หมายถึง เกณฑ์ประเมินมาตรฐานคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Environmental Health Accreditation: EHA) ประเด็นงานที่ 2.2 การจัดการคุณภาพน้ำประปา (ผลิตโดยหน่วยงานอื่น)

EHA 2003 หมายถึง เกณฑ์ประเมินมาตรฐานคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Environmental Health Accreditation: EHA) ประเด็นงานที่ 2.3 การจัดการคุณภาพตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ น้ำดื่มบรรจุขวด

น้ำประปาหมู่บ้านสะอาด (3C) หมายถึง การพัฒนาคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านให้เหมาะสมต่อการบริโภค ในครัวเรือน เพื่อรองรับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน SDGs โดยมีเกณฑ์ 3C ได้แก่ Clear Clean Chlorine น้ำประปาดื่มได้ หมายถึง การดำเนินงานเพื่อขอรับรองคุณภาพน้ำประปาตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย

นิยาม (ต่อ)

องค์ประกอบที่

1

สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ Healthy Environments

<p>การวัด</p>	<p>คะแนนตัวชี้วัดในแต่ละระดับ</p> <p>☒ พื้นฐาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการคุณภาพน้ำประปา ผ่านเกณฑ์ LPA ด้านโครงสร้างพื้นฐาน (น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค) ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มีผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำประปาทางห้องปฏิบัติการ หรือตรวจด้วยเครื่องมือวิทยาศาสตร์ ภาคสนาม หรือชุดทดสอบคุณภาพน้ำภาคสนามอย่างง่าย (อ. 31 หรือ อ.11) โดยตรวจทุกระบบประปา ที่ให้บริการในพื้นที่ 2) มีการแจ้งผลการตรวจคุณภาพน้ำประปาแก่ผู้รับผิดชอบดูแลระบบประปา และสื่อสารความเสี่ยง ด้านคุณภาพน้ำแก่ประชาชน 3) มีผลการดำเนินงานสืบเนื่องจากการตรวจสอบคุณภาพน้ำประปาข้อที่ 1 เช่น การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การปรับปรุงระบบผลิต การเข้าร่วมกระบวนการพัฒนาระบบประปาที่ได้ ประปาหมู่บ้านสะอาด หรือ EHA 2000 เป็นต้น <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดี</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ดำเนินการตามเกณฑ์ระดับพื้นฐาน 2) ผ่านการประเมิน EHA 2001 หรือ EHA 2002 ระดับพื้นฐาน หรือผ่านการรับรองประปาดื่มได้ หรือผ่านการรับรองประปาหมู่บ้านสะอาด (3C) อย่างน้อย 1 แห่ง <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดีมาก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ดำเนินการตามเกณฑ์ระดับดี 2) ผ่านการรับรองอย่างน้อย 1 ข้อ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ผ่านการประเมิน EHA 2001 หรือ EHA 2002 ระดับเกียรติบัตร 2.2 ผ่านการประเมิน EHA 2003 ระดับพื้นฐานขึ้นไป 2.3 ผ่านการรับรอง 3C เพิ่มอีก 1 แห่ง <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p>
<p>หน่วยการวัด</p>	<p>คะแนน</p>
<p>หลักฐานที่ต้องการ</p>	<p>ระดับพื้นฐาน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) รายงานผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำประปาโดยเครื่องมือภาคสนามอย่างง่าย 2) รายงานผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำที่ได้มาตรฐานน้ำอุปโภคบริโภคจากหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ ในการตรวจสอบคุณภาพน้ำ 3) ผลการดำเนินการสืบเนื่องจากการตรวจสอบ 4) ภาพกิจกรรม/การดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบที่

1

สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ Healthy Environments

หลักฐานที่ต้องการ (ต่อ)	ระดับดี 1) หลักฐานระดับพื้นฐาน 2) ผลการประเมิน EHA 2001 หรือ EHA 2002 หรือผลการรับรองประเภทที่ 1 หรือผลการรับรองประเภทหมู่บ้านสะอาด (3C) อย่างน้อย 1 แห่ง
	ระดับดีมาก 1) หลักฐานระดับดี 2) ผลการรับรองอย่างน้อย 1 ข้อ ดังนี้ 2.1) ผ่านการประเมิน EHA 2001 หรือ EHA 2002 ระดับเกียรติบัตร 2.2) ผ่านการประเมิน EHA 2003 ระดับพื้นฐานขึ้นไป 2.3) ผ่านการรับรอง 3C เพิ่มอีก 1 แห่ง
แหล่งของข้อมูล	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ผู้ประสานงาน	สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ 1) นายรัชชผดุง ดำรงพิงคสกุล นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ โทร. 0 2590 4605 2) นายภาคภูมิ องค์กรสุรียานนท์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ โทร. 0 2590 4850 3) นางอรพรรณ จินกาล นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ โทร. 02 590 4605

1.5 การจัดการเรื่องร้องเรียน เหตุรำคาญ

ตัวชี้วัดที่ 7 ประชาชนได้รับการคุ้มครองสุขภาพจากปัญหาเหตุรำคาญ

นิยาม	<p>เหตุรำคาญ หมายถึง เหตุรำคาญตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535</p> <p>EHA 6000 หมายถึง การประเมินคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Environmental Health Accredit) กระบวนการจัดการเหตุรำคาญ ซึ่งเป็นกระบวนการ วิธีการ และแนวทางในการจัดการปัญหาเหตุรำคาญ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข โดยจะครอบคลุมกระบวนการดำเนินงานของเจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข และผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ในการปฏิบัติงานตามหมวด 5 เหตุรำคาญ มาตรา 25,26,27 และ 28 แห่ง พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ตั้งแต่การกำหนดผู้รับผิดชอบการจัดการเหตุรำคาญ การรับเรื่องร้องเรียน การตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียน การเรียบเรียงวิเคราะห์ วินิจฉัยเหตุรำคาญ การออกคำแนะนำให้ปรับปรุงแก้ไขเหตุรำคาญ การออกคำสั่งทางปกครอง รวมถึงการจัดทำฐานข้อมูล และการเฝ้าระวังปัญหาเหตุรำคาญ</p> <p>ประชาชนได้รับการคุ้มครองสุขภาพจากปัญหาเหตุรำคาญ หมายถึง ปัญหาเรื่องร้องเรียนเหตุรำคาญได้รับการตรวจสอบ ควบคุม และจัดการแก้ไขตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 อย่างมีประสิทธิภาพจนเป็นที่ยุติ เพื่อคุ้มครองสุขภาพหรือสภาวะที่เหมาะสมต่อการดำรงชีพโดยปกติสุขของประชาชน</p>
--------------	---

องค์ประกอบที่

1

สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ Healthy Environments

การวัด	<p>คะแนนตัวชี้วัดในแต่ละระดับ</p> <p>☒ พื้นฐาน มีระบบรับเรื่องร้องเรียนเหตุรำคาญ ลงพื้นที่ตรวจสอบภายใน 7 วันทำการ และมีกระบวนการแก้ไขเหตุรำคาญ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดี ผ่านการประเมินคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระบวนการงานการจัดการเหตุรำคาญ (Environmental Health Accredited) : <u>EHA 6000 ระดับพื้นฐาน</u></p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดีมาก ผ่านการประเมินคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระบวนการงานการจัดการเหตุรำคาญ (Environmental Health Accredited) : <u>EHA 6000 ระดับเกียรติบัตร</u></p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p>
หน่วยการวัด	คะแนน
หลักฐานที่ต้องการ	<ol style="list-style-type: none"> ช่องทางและแบบฟอร์มการรับเรื่องร้องเรียนเหตุรำคาญ ขั้นตอนและระยะเวลาการตรวจสอบกระบวนการแก้ไขเหตุรำคาญ และรายงานผลการตรวจสอบแก้ไข ข้อมูลสถานการณ์ปัญหาเหตุรำคาญในพื้นที่ และมาตรการ/กิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อป้องกัน ควบคุม ฝ้าระวัง หรือแก้ไขปัญหาเหตุรำคาญ ฐานข้อมูลเหตุรำคาญ จำนวนเหตุรำคาญทั้งหมด จำนวนเหตุรำคาญที่ได้รับการแก้ไขจนเป็นที่ยุติ จำนวนเหตุรำคาญที่มีการเปรียบเทียบปรับหรือดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย หลักฐานรับรองผ่านการประเมิน EHA 6000
แหล่งของข้อมูล	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.6 คุณภาพอากาศ

ตัวชี้วัดที่ 8 การจัดการอากาศที่ดี

นิยาม	<p>คุณภาพอากาศ หมายถึง อากาศสะอาดที่ไม่มีมลพิษปนเปื้อน ซึ่งในที่นี้ให้ความสำคัญกับมลพิษทางอากาศที่มีผลกระทบต่อสุขภาพที่สำคัญ คือ ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอนในบรรยากาศ (PM2.5) โดยมีความเข้มข้นของปริมาณ PM2.5 เฉลี่ย 24 ชั่วโมง อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน PM2.5 ในบรรยากาศโดยทั่วไปเฉลี่ย 24 ชั่วโมง ของประเทศไทย</p> <p>การจัดการอากาศที่ดี หมายถึง มีการรวบรวมข้อมูลสถานการณ์ แหล่งกำเนิดฝุ่นละออง มีการฝ้าระวังแจ้งเตือน ให้คำแนะนำในการป้องกันสุขภาพจาก PM2.5 และมีแผนการจัดการ ควบคุม กำกับแหล่งกำเนิด PM2.5 ในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนมีคุณภาพอากาศที่ดี และความปลอดภัยต่อสุขภาพของประชาชน</p>
-------	---

องค์ประกอบที่

1

สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ Healthy Environments

<p>การวัด (ต่อ)</p>	<p>คะแนนตัวชี้วัดในแต่ละระดับ</p> <p>☒ พื้นฐาน มีข้อมูลแหล่งกำเนิด และมีการติดตาม เฝ้าระวังคุณภาพอากาศ สื่อสาร ให้ความรู้แก่ประชาชน กรณี PM2.5 ในบรรยากาศโดยทั่วไปเกินเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพอากาศ ให้มีการแจ้งเตือนความเสี่ยง และให้คำแนะนำการปฏิบัติตนแก่ประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดี มีการดำเนินการในระดับพื้นฐาน และดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none">1) มีนโยบาย/แผน/มาตรการในการป้องกัน ควบคุมและเฝ้าระวังคุณภาพอากาศและป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนในพื้นที่2) มีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อควบคุม กำกับแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2535 เป็นต้น3) มีกิจกรรมรณรงค์ลดมลพิษทางอากาศ ในชุมชน เช่น ลดการเผา ตรวจสอบควันดำ หรือเพิ่มพื้นที่สีเขียว4) มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบกิจกรรมในพื้นที่เพื่อช่วยลดมลพิษทางอากาศ เช่น เกษตรปลอดการเผา <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดีมาก ดำเนินการในระดับดี และมีผลลัพธ์ของการเป็นเมืองที่มีการจัดการคุณภาพอากาศที่ดีอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none">1) จำนวนวันที่ PM2.5 ในบรรยากาศโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ต่อปี2) ผลการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ตัวชี้วัดที่ 19 การจัดการมลพิษทางอากาศอย่างเหมาะสม ได้อย่างน้อย 20 จาก 30 คะแนน <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p>
<p>หน่วยการวัด</p>	<p>คะแนน</p>
<p>หลักฐานที่ต้องการ</p>	<ol style="list-style-type: none">1) ข้อมูลแสดงแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศในพื้นที่2) ข้อมูลรายงานกิจกรรมการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนสถานการณ์ การให้ข้อมูล คำแนะนำในการดูแลสุขภาพประชาชนในพื้นที่ด้วยวิธีการต่าง ๆ (พร้อมภาพประกอบ)3) มีแผน หรือนโยบาย หรือมาตรการ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นในการควบคุมกิจการหรือกิจกรรมที่เป็นแหล่งกำเนิด PM2.5 ในท้องถิ่น4) รายงานกิจกรรมการรณรงค์ลด PM2.5 เช่น ลดเผา หรือปลูกต้นไม้ ในชุมชน (พร้อมภาพประกอบ) รายงานผลการดำเนินงานและผลการประเมินตามแบบรายงานข้อมูลการประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (ตัวชี้วัดที่ 19 การจัดการมลพิษทางอากาศอย่างเหมาะสม)5) รายงานสถานการณ์ PM2.5 และจำนวนวันที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานในรอบ 1 ปี (โดยเทียบข้อมูลตามมาตรฐาน PM2.5 ในบรรยากาศโดยทั่วไป เฉลี่ย 24 ชั่วโมง ของประเทศไทย ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

องค์ประกอบที่

1

สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ Healthy Environments

หลักฐานที่ต้องการ (ต่อ)	หมายเหตุ : ข้อมูลการตรวจวัด PM2.5 สามารถใช้ข้อมูลจากการตรวจวัดคุณภาพอากาศที่เป็นวิธีมาตรฐาน (Reference Method) วิธีเทียบเท่า (Equivalent Method) หรือวิธีตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบ sensor ขนาดเล็ก *** โดยหากในพื้นที่ มีสถานีหรือเครื่องตรวจวัดคุณภาพอากาศตามแนวทางข้างต้น ให้ใช้ข้อมูลนั้นในการรายงาน หากในท้องถิ่นไม่มีสถานี/เครื่องตรวจวัดคุณภาพอากาศให้พื้นที่ ให้ใช้ข้อมูลจากสถานี/เครื่องตรวจวัดจากพื้นที่ใกล้เคียงในรัศมี 10 กิโลเมตร โดยสามารถสืบค้นได้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น 1) กรมควบคุมมลพิษ Link : http://air4thai.pcd.go.th 2) กรุงเทพมหานคร Link : https://www.bangkokairquality.com/ 3) GISTDA : Link : https://pm25.gistda.or.th/ 4) Dustboy Link : https://www.cmuccdc.org/daily 5) CMAQH Link : https://www.ntaqhi.info 6) สถาบันวิจัยและนวัตกรรมการดิจิทัล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ Link : https://airsouth.things.in.th/ 7) Air Quality Information Center Link : https://pm2_5.nrct.go.th/ 8) SENSOR FOR ALL Link : https://sensorforall.eng.chula.ac.th/
แหล่งของข้อมูล	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ผู้ประสานงาน	กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ 1) นางสาวกรวิภา ปุณณศิริ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ โทร. 0 2590 4362 2) นางสาวทิพย์กมล ภูมิพันธ์ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ โทร. 0 2590 4360

1.7 สารานุกรม

ตัวชี้วัดที่ 9 การดำเนินงานรองรับภาวะฉุกเฉินและสารานุกรม

นิยาม	ภาวะฉุกเฉินและสารานุกรม หมายถึง เหตุการณ์ หรือสารานุกรมที่ก่อให้เกิดโรค ภัยสุขภาพ ซึ่งเกิดจากสิ่งคุกคามประเภทต่าง ๆ ทั้งเกิดโดยธรรมชาติ และมนุษย์เป็นผู้กระทำ โดยกลไกการจัดการภาวะฉุกเฉินและสารานุกรม คือการเตรียมความพร้อมรับมือการเกิดภัยพิบัติ หรือภัยสุขภาพ เพื่อปกป้องคุ้มครองสุขภาพของประชาชนที่ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว โดยเน้นกลไกการสร้างกระบวนการจัดการสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม และการส่งเสริมสุขภาพ ลดความเสี่ยงและผลกระทบของประชาชน โดยกลไกการดำเนินงานต้องได้รับความร่วมมือและบูรณาการร่วมกันในภาพรวมของทุกหน่วยงานภาคีเครือข่าย
--------------	---

องค์ประกอบที่

1

สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ Healthy Environments

การวัด	<p>คะแนนตัวชี้วัดในแต่ละระดับ</p> <p>☒ พื้นฐาน มีข้อมูลกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเปราะบาง ที่เชื่อมโยงกับข้อมูลพื้นที่เสี่ยงสาธารณสุขตามบริบทพื้นที่</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดี</p> <p>1) มีการดำเนินการในระดับพื้นฐาน</p> <p>2) มีแนวปฏิบัติ หรือแนวทางการจัดการด้านสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อมในกรณีเกิดสาธารณสุข</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดีมาก</p> <p>1) มีการดำเนินการในระดับดี</p> <p>2) ผ่านการประเมิน EHA 5000 ระดับเกียรติบัตรรับรอง</p> <p>หรือ ผ่านเกณฑ์เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ตัวชี้วัดที่ 6 การจัดการภัยพิบัติและสาธารณสุข</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p>
หน่วยการวัด	คะแนน
หลักฐานที่ต้องการ	<p>1) ฐานข้อมูลข้อมูลกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเปราะบางที่เชื่อมโยงกับข้อมูลพื้นที่เสี่ยงสาธารณสุขตามบริบทพื้นที่</p> <p>2) แนวปฏิบัติ หรือแนวทางการจัดการด้านสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อมในกรณีเกิดสาธารณสุข</p> <p>3) ผลการประเมิน EHA 5000</p> <p>4) ผลการประเมินผ่านเกณฑ์เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ตัวชี้วัดที่ 6 การจัดการภัยพิบัติและสาธารณสุข</p>
แหล่งของข้อมูล	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ผู้ประสานงาน	กองอนามัยฉุกเฉิน กรมอนามัย นางสาวพรนิกาญจน วังกุ่ม นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ โทร. 0 2590 4366

องค์ประกอบที่

2

สถานที่ที่เอื้อต่อสภาพ Healthy Settings

2.1 ที่พักอาศัย

ตัวชี้วัดที่ 10 ที่พักอาศัย/บ้านเรือน/ชุมชนสะอาด สุขอนามัยดี

<p>นิยาม</p>	<p>ที่พักอาศัย/บ้านเรือน/ชุมชนสะอาด สุขอนามัยดี หมายถึง การจัดการและควบคุมดูแลที่พักอาศัยหรือชุมชนให้สะอาดถูกสุขลักษณะ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพดี ป้องกันโรค รวมทั้งก่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้อยู่อาศัย</p> <p>กิจกรรมการจัดการและควบคุมดูแลที่พักอาศัยหรือชุมชนให้สะอาดถูกสุขลักษณะ หมายถึง กิจกรรมส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการควบคุมดูแลที่พักอาศัย/บ้านเรือน/ชุมชนสะอาด สุขอนามัยดี เช่น กิจกรรม 5 ส. การสำรวจและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย กิจกรรมจัดการขยะ ในครัวเรือน (zero waste) กิจกรรมพัฒนาหน้าบ้านนำมอง กิจกรรมการดำเนินการภายใต้เมืองหรือชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ มีการจัดประกวด เป็นต้น</p> <p>ชุมชนหรือหมู่บ้านสะอาด สุขอนามัยดี หมายถึง ชุมชนหรือหมู่บ้านที่มีการจัดโครงการเกี่ยวกับการจัดการที่พักอาศัย/บ้านเรือน/ชุมชนสะอาด สุขอนามัยดี หรือผ่านการประเมินตาม “เกณฑ์บ้านสะอาด อนามัยดี ชีวีสมบุรณ์” หรือเกณฑ์อื่นที่มีวัตถุประสงค์ด้านความสะอาด สุขอนามัยในครัวเรือน ร้อยละ 60 ขึ้นไปของจำนวนหลังคาเรือนทั้งหมดในชุมชน/หมู่บ้าน หรือไม่น้อยกว่า 100 หลังคาเรือน</p>
<p>การวัด</p>	<p>คะแนนตัวชี้วัดในแต่ละระดับ</p> <p>☒ พื้นฐาน มีกิจกรรมการจัดการและควบคุมดูแลที่พักอาศัยหรือชุมชนให้สะอาดถูกสุขลักษณะครอบคลุมทุกหมู่บ้านหรือชุมชน</p> <p style="text-align: center;">☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดี</p> <p>1) มีการดำเนินงานระดับพื้นฐาน</p> <p>2) มีการดำเนินงานโครงการและมีผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับด้านการจัดการที่พักอาศัย/บ้านเรือน/ชุมชนสะอาด สุขอนามัยดี หรือมีการประเมิน หรือการประกวดที่พักอาศัย/บ้านเรือน/ชุมชนสะอาด สุขอนามัยดี ตาม “เกณฑ์บ้านสะอาด อนามัยดี ชีวีสมบุรณ์” หรือเกณฑ์อื่นที่มีวัตถุประสงค์ด้านความสะอาด สุขอนามัยในครัวเรือน จำนวน 2 ชุมชนหรือหมู่บ้าน</p> <p style="text-align: center;">☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดีมาก</p> <p>1) มีการดำเนินงานระดับดี</p> <p>2) มีการจัดโครงการและมีผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับด้านการจัดการที่พักอาศัย/บ้านเรือน/ชุมชนสะอาด สุขอนามัยดี หรือมีการประเมิน หรือหรือมีการประกวดที่พักอาศัย/บ้านเรือน/ชุมชนสะอาด สุขอนามัยดี ตาม “เกณฑ์บ้านสะอาด อนามัยดี ชีวีสมบุรณ์” หรือเกณฑ์อื่นที่มีวัตถุประสงค์ด้านความสะอาด สุขอนามัยในครัวเรือน มากกว่า 2 ชุมชนหรือหมู่บ้านขึ้นไป</p>

องค์ประกอบที่

2

สถานที่ที่เอื้อต่อสภาพ Healthy Settings

การวัด (ต่อ)	3) มีการขยายผลไปสู่การพัฒนาชุมชนหรือหมู่บ้านอย่างยั่งยืน ได้แก่ แผนการพัฒนาต่อยอดไปสู่ชุมชนอื่น มีแกนนำขับเคลื่อนการดำเนินงาน และมีงบประมาณสนับสนุน ☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)
หน่วยการวัด	คะแนน
หลักฐานที่ต้องการ	1) รายงานผลการจัดกิจกรรมการจัดการและควบคุมดูแลที่พักอาศัยหรือชุมชนให้สะอาดถูกหลักสุขลักษณะ 2) โครงการและผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับด้านการจัดการที่พักอาศัย/บ้านเรือน/ชุมชนสะอาด สุขอนามัยดี หรือผลการประกวด หรือผลการประเมินตามเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการด้านความสะอาด สุขอนามัยในครัวเรือน 3) รายงานการพัฒนาชุมชน/หมู่บ้านสะอาด สุขอนามัยดี 4) ภาพประกอบการดำเนินกิจกรรม/โครงการ
ผู้ประสานงาน	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม 1) นางสาวปริญญ์ดี ใหม่เจริญศรี นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ โทร. 0 2590 4261 2) นางสาวสุนิสา แวงชัยภูมิ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ โทร. 0 2590 4457

2.2 ตลาด

ตัวชี้วัดที่ 11 ตลาดประเภทที่ 1 ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย

นิยาม	<p>ตลาด หมายถึง สถานที่ซึ่งปกติจัดไว้ให้ผู้ค้าใช้เป็นที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทสัตว์เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ หรืออาหารอันมีสภาพเป็นของสด ประกอบหรือปรุงแล้วหรือของเสี้ยว ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีการจำหน่ายสินค้าประเภทอื่นด้วยหรือไม่ก็ตาม และหมายความรวมถึงบริเวณซึ่งจัดไว้สำหรับผู้ค้าใช้เป็น ที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทดังกล่าวเป็นประจำ หรือเป็นครั้งคราว หรือตามวันที่กำหนด</p> <p>ตลาดประเภทที่ 1 หมายถึง ตลาดที่มีส่วนประกอบของสถานที่และสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ อาคารสิ่งปลูกสร้าง สำหรับผู้ขายของ ที่ขนถ่ายสินค้า ห้องส้วม ที่ปัสสาวะ อ่างล้างมือ ที่เก็บรวบรวมหรือที่รองรับมูลฝอย และที่จอดยานพาหนะ ต้องมีและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และสุขลักษณะ</p> <p>ตลาดประเภทที่ 1 ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย หมายถึง ตลาดประเภทที่ 1 ที่มีการปฏิบัติตาม กฎกระทรวงว่าด้วยสุขลักษณะของตลาด พ.ศ. 2551 และได้รับใบอนุญาต</p> <p>เกณฑ์มาตรฐานตลาดสดนำชื่อ วิถีใหม่ (Healthy Market) หมายถึง เกณฑ์การรับรองมาตรฐานตลาดสด ประกอบด้วยเกณฑ์ 50 ข้อ ซึ่งครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ด้านสุขอนามัยส่วนบุคคล ด้านความปลอดภัยของอาหาร และด้านคุ้มครองผู้บริโภค โดยแบ่งการรับรองเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับพื้นฐาน ระดับดี ระดับดีมาก</p>
-------	---

องค์ประกอบที่

2

สถานที่ที่เอื้อต่อสุขภาพ Healthy Settings

นิยาม (ต่อ)	<p>การพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม (Environmental Health Accreditation: EHA) หมายถึง การพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองท้องถิ่น โดยการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการให้ได้มาตรฐาน เพื่อนำไปสู่การประเมิน และรับรองคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองท้องถิ่น</p> <p>EHA 1002 หมายถึง การพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองท้องถิ่น ประเด็นการจัดการสุขาภิบาลอาหารในตลาด</p>									
การวัด	<p>คะแนนตัวชี้วัดในแต่ละระดับ</p> <p>☒ พื้นฐาน ตลาดประเภทที่ 1 ได้รับใบอนุญาตตามกฎหมาย ร้อยละ 100 ของตลาดประเภทที่ 1 ทั้งหมดในพื้นที่</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดี</p> <p>1) มีการดำเนินงานในระดับพื้นฐาน</p> <p>2) ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตลาดสดน่าซื้อ วิถีใหม่ ในระดับพื้นฐาน ร้อยละ 100 ของตลาดประเภทที่ 1 ทั้งหมดในพื้นที่</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดีมาก</p> <p>1) มีการดำเนินงานในระดับดี</p> <p>2) ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตลาดสดน่าซื้อ วิถีใหม่ ในระดับดีมาก ร้อยละ 50 ของตลาดประเภทที่ 1 ทั้งหมดในพื้นที่</p> <p>หรือผ่านการประเมิน EHA 1002 ระดับเกียรติบัตรรับรอง</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p>									
หน่วยการวัด	คะแนน									
หลักฐานที่ต้องการ	1) จำนวนตลาดประเภทที่ 1 ทั้งหมด 2) จำนวนตลาดประเภทที่ 1 ที่ได้รับใบอนุญาต 3) จำนวนตลาดประเภทที่ 1 ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ตลาดสดน่าซื้อ วิถีใหม่									
แหล่งของข้อมูล	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น									
ผู้ประสานงาน	<p>สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ</p> <table><tr><td>1. นายพลาว์ตร พุทธิรักษ์</td><td>นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ</td><td>โทร. 0 2590 4866</td></tr><tr><td>2. นางสาวรุ่งล่าวัลย์ พรรณขาม</td><td>นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ</td><td>โทร. 0 2590 4387</td></tr><tr><td>3. นางสาวเจนจิรา ดวงสอนแสง</td><td>นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ</td><td>โทร. 0 2590 4857</td></tr></table>	1. นายพลาว์ตร พุทธิรักษ์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	โทร. 0 2590 4866	2. นางสาวรุ่งล่าวัลย์ พรรณขาม	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	โทร. 0 2590 4387	3. นางสาวเจนจิรา ดวงสอนแสง	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	โทร. 0 2590 4857
1. นายพลาว์ตร พุทธิรักษ์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	โทร. 0 2590 4866								
2. นางสาวรุ่งล่าวัลย์ พรรณขาม	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	โทร. 0 2590 4387								
3. นางสาวเจนจิรา ดวงสอนแสง	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	โทร. 0 2590 4857								

องค์ประกอบที่

2

สถานที่ที่เอื้อต่อสุขภาพ Healthy Settings

2.3 ร้านอาหาร

ตัวชี้วัดที่ 12 สถานที่จำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานอาหารสะอาด รสชาติอร่อย
(Clean Food Good Taste)

<p>นิยาม</p>	<p>สถานที่จำหน่ายอาหาร หมายถึง สถานที่จำหน่ายอาหารตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎกระทรวงสุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none">1) อาคาร สถานที่ หรือบริเวณใด ๆ ที่มีใช้หรือทางสาธารณะ และมีใช้การขายของในตลาด2) ที่จัดไว้เพื่อประกอบอาหารหรือปรุงอาหารจนสำเร็จ3) มีการจำหน่ายให้ผู้ซื้อสามารถบริโภคได้ทันที ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่าย โดยจัดให้มีบริเวณไว้สำหรับการบริโภค ณ ที่นั้น หรือนำไปบริโภคที่อื่น <p>เกณฑ์มาตรฐานอาหารสะอาด รสชาติอร่อย (Clean Food Good Taste) หมายถึง เกณฑ์การรับรองมาตรฐานสถานที่จำหน่ายอาหาร แบ่งเกณฑ์ออกเป็น 5 หมวด ประกอบด้วย</p> <p>หมวด 1 สถานที่จำหน่ายอาหาร</p> <p>หมวด 2 อาหาร กรรมวิธีการทำ ประกอบ หรือปรุง การเก็บรักษา และจำหน่ายอาหาร</p> <p>หมวด 3 สุขลักษณะของภาชนะ อุปกรณ์ และเครื่องใช้อื่น ๆ</p> <p>หมวด 4 สุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหาร</p> <p>หมวด 5 ตรวจการปนเปื้อนเชื้อโคลิฟอร์มแบคทีเรียในอาหาร ภาชนะ อุปกรณ์ มีผู้สัมผัสอาหาร</p> <p>การพัฒนาคูณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม (Environmental Health Accreditation: EHA) หมายถึง การพัฒนาคูณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองท้องถิ่น โดยการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการให้ได้มาตรฐาน เพื่อนำไปสู่การประเมิน และรับรองคูณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองท้องถิ่น</p> <p>EHA 1001 หมายถึง การพัฒนาคูณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองท้องถิ่น ประเด็นการจัดการสุขาภิบาลอาหารในสถานที่จำหน่ายและเสสมอาหาร</p>
<p>การวัด</p>	<p>คะแนนตัวชี้วัดในแต่ละระดับ</p> <p>☒ พื้นฐาน สถานที่จำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานอาหารสะอาด รสชาติอร่อย (Clean Food Good Taste) ร้อยละ 40 ของร้านอาหารทั้งหมดในพื้นที่</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดี สถานที่จำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานอาหารสะอาด รสชาติอร่อย (Clean Food Good Taste) ร้อยละ 50 ของร้านอาหารทั้งหมดในพื้นที่</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p>

องค์ประกอบที่

2

สถานที่ที่เอื้อต่อสภาพ Healthy Settings

การวัด (ต่อ)	☒ ดีมาก สถานที่จำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานอาหารสะอาด รสชาติอร่อย (Clean Food Good Taste) ร้อยละ 60 ของร้านอาหารทั้งหมดในพื้นที่ <u>หรือ</u> ผ่านการประเมิน EHA 1001 ระดับเกียรติบัตรรับรอง ☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)
หน่วยการวัด	คะแนน
หลักฐานที่ต้องการ	1) จำนวนสถานที่จำหน่ายอาหาร (ร้านอาหาร) ทั้งหมด 2) จำนวนสถานที่จำหน่ายอาหาร (ร้านอาหาร) ที่ได้รับใบอนุญาต หรือได้รับหนังสือรับรองการแจ้ง 3) จำนวนสถานที่จำหน่ายอาหาร (ร้านอาหาร) ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน อาหารสะอาด รสชาติอร่อย
แหล่งของข้อมูล	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ผู้ประสานงาน	สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ 1. นายพลวัตร พุทธิรักษ์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ โทร. 0 2590 4866 2. นางสาวรุ่งลาวัลย์ พรรณขาม นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ โทร. 0 2590 4387 3. นางสาวเจนจิรา ดวงสอนแสง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ โทร. 0 2590 4857

2.4 สัมสารณะ

ตัวชี้วัดที่ 13 สัมสารณะได้มาตรฐานสัมสารณะไทย (HAS)

นิยาม	<p>สัมสารณะได้มาตรฐานสัมสารณะไทย (HAS) หมายถึง สัมสารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านเกณฑ์มาตรฐาน HAS</p> <p>สัมสารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบของ อปท. หมายถึง สัมในสถานที่สาธารณะเป้าหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none">1) สถานที่ราชการ ได้แก่ สำนักงานเทศบาล ศูนย์เด็กเล็ก ฯลฯ2) แหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สร้างขึ้นเพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยว3) ตลาดสด ได้แก่ ตลาดสดในพื้นที่รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น4) สถานีขนส่งทางบก ได้แก่ สถานีขนส่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น5) สถานศึกษา ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น6) สวนสาธารณะ ได้แก่ สวนสาธารณะในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น7) สัมสารณะริมทาง ได้แก่ สัมสารณะอื่น ๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
-------	--

องค์ประกอบที่

2

สถานที่ที่เอื้อต่อสุขภาพ Healthy Settings

การวัด	คะแนนตัวชี้วัดในแต่ละระดับ ☒ พื้นฐาน สัมผัสสาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านเกณฑ์มาตรฐาน HAS ร้อยละ 50 ☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน) ☒ ดี สัมผัสสาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านเกณฑ์มาตรฐาน HAS ร้อยละ 75 ☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน) ☒ ดีมาก สัมผัสสาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านเกณฑ์มาตรฐาน HAS ร้อยละ 75 และขับเคลื่อนสัมผัสสาธารณะอื่น ตามเกณฑ์มาตรฐาน HAS อย่างน้อย 1 setting หรือ ผ่านระดับดี และผ่านการประเมิน EHA 3001 ระดับเกียรติบัตรรับรอง ☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)
หน่วยการวัด	คะแนน
หลักฐานที่ต้องการ	1) จำนวนและที่ตั้งสัมผัสสาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบของ อปท. ทั้งหมด 2) จำนวนสัมผัสสาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบของ อปท. ที่ผ่านมาตรฐาน HAS 3) จำนวนสัมผัสสาธารณะทั้งหมด 4) จำนวนสัมผัสสาธารณะทั้งหมดที่เข้ารับประเมิน และผ่านมาตรฐาน HAS
แหล่งของข้อมูล	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ผู้ประสานงาน	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม นางสาวปิยาภัสร์ ชูแก้วงาม นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ โทร. 02 590 4459

2.5 ศาลนสถาน

ตัวชี้วัดที่ 14 ศาลนสถาน ผ่านเกณฑ์วัดส่งเสริมสุขภาพ หรือศาลนสถานส่งเสริมสุขภาพ

นิยาม	ศาลนสถาน หมายถึง สิ่งก่อสร้างหรือพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ออกแบบมาเป็นพิเศษให้ปัจเจกหรือกลุ่มคน เข้ามาประกอบการแสดงออกซึ่งการเคารพ, อุทิศตน หรือศึกษาทางศาสนา ศาลนสถาน เช่น โบสถ์คริสต์ วัด และ มัสยิด เป็นตัวอย่างของสิ่งก่อสร้างศาลนสถานที่สูงขึ้นเพื่อให้ศาสนิกชนใช้ประกอบการบูชา ในทางศาสนาและความเชื่อ ศาลนสถาน ศาลนสถานส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง ศาลนสถานที่มีการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการส่งเสริมสุขภาพ และพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมของประชาชน และชุมชน
-------	---

องค์ประกอบที่

2

สถานที่ที่เอื้อต่อสภาพ Healthy Settings

<p>นิยาม (ต่อ)</p>	<p>ศาสนสถานส่งเสริมสุขภาพ เมืองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ร่วมพัฒนา คือ การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ทั้งฝ่ายผู้นำทางศาสนาและประชาชน ส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตรต่อกัน 2) ร่วมรื่น คือ ศาสนสถานมีความสะอาด ทั้งอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมที่ถูกหลักสุขภาพอนามัย 3) ร่วมเย็น คือ มีความสงบด้วยการเทศนา แสดงธรรม ปฏิบัติธรรมเผยแพร่ ธรรมประสานใจทั้งผู้นำทางศาสนาและประชาชน 4) ร่วมสร้างสุขภาพ คือ การดูแลสุขภาพของผู้นำทางศาสนา บุคลากรในศาสนสถานและประชาชน ด้วยกิจกรรมที่เอื้อต่อการดูแลสุขภาพส่งเสริมรักษาสุขภาพ 5) ร่วมจิตวิญญาณ คือ การดำรงรักษา สืบสานศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม <p>วัดส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง วัดที่มีการบริหารจัดการวัดให้เอื้อต่อการส่งเสริมสุขภาพ และพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมของประชาชน และชุมชน</p> <p>วัดส่งเสริมสุขภาพ เมืองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ร่วมพัฒนา คือ การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ทั้งฝ่ายบรรพชิตและฝ่ายฆราวาส ส่งเสริมความเป็นกัลยาณมิตรต่อกัน 2) ร่วมรื่น คือ วัดมีความสะอาด ทั้งอาคารสถานที่ บริเวณลานวัด ลานใจ และสภาพแวดล้อมในวัดที่ถูกหลักสุขภาพอนามัย 3) ร่วมเย็น คือ มีความสงบด้วยการเทศนา แสดงธรรม ปฏิบัติธรรมเผยแพร่ ธรรมประสานใจทั้งพระสงฆ์และฆราวาส 4) ร่วมสร้างสุขภาพ คือ การดูแลสุขภาพของพระสงฆ์ สามเณร บุคลากรในวัดและประชาชน ด้วยกิจกรรมที่เอื้อต่อการดูแลสุขภาพส่งเสริมรักษาสุขภาพ 5) ร่วมจิตวิญญาณ คือ การดำรงรักษา สืบสานศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม <p>เกณฑ์การประเมินศาสนสถานส่งเสริมสุขภาพ แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ระดับพื้นฐาน คือ มีผลรวมคะแนนการประเมิน ระหว่าง 70 - 79 คะแนน 2) ระดับก้าวหน้า คือ มีผลรวมคะแนนการประเมิน ระหว่าง 80 - 89 คะแนน 3) ระดับยั่งยืน คือ มีผลรวมคะแนนการประเมิน ตั้งแต่ 90 คะแนนขึ้นไป
<p>การวัด</p>	<p>คะแนนตัวชี้วัดในแต่ละระดับ</p> <p>☒ พื้นฐาน ศาสนสถานในพื้นที่ ผ่านเกณฑ์การประเมินมีวัดส่งเสริมสุขภาพ หรือ ศาสนสถานส่งเสริมสุขภาพ ระดับพื้นฐาน อย่างน้อย 1 แห่ง</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p>

องค์ประกอบที่

2

สถานที่ที่เอื้อต่อสุขภาพ Healthy Settings

การวัด (ต่อ)	☒ ดี ศาสนสถานในพื้นที่ ผ่านเกณฑ์การประเมินวัดส่งเสริมสุขภาพ หรือ ศาสนสถานส่งเสริมสุขภาพ ระดับก้าวหน้า อย่างน้อย 1 แห่ง ☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน) ☒ ดีมาก ศาสนสถานในพื้นที่ ผ่านเกณฑ์การประเมินวัดส่งเสริมสุขภาพ หรือ ศาสนสถานส่งเสริมสุขภาพ ระดับยั่งยืน อย่างน้อย 1 แห่ง ☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)
หน่วยการวัด	คะแนน
หลักฐานที่ต้องการ	ระดับพื้นฐาน 1. ข้อมูล/เอกสาร/ภาพถ่าย การดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพหรือศาสนสถาน 2. จำนวนวัดส่งเสริมสุขภาพ หรือ ศาสนสถานส่งเสริมสุขภาพ ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน (ระดับพื้นฐาน คือ มีผลรวมคะแนนการประเมิน ระหว่าง 70 - 79 คะแนน)
	ระดับดี 1. ข้อมูล/เอกสาร/ภาพถ่าย การดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพหรือศาสนสถาน 2. จำนวนวัดส่งเสริมสุขภาพ หรือ ศาสนสถานส่งเสริมสุขภาพ ผ่านเกณฑ์ระดับก้าวหน้า (ระดับก้าวหน้า คือ มีผลรวมคะแนนการประเมิน ระหว่าง 80 - 89 คะแนน)
	ระดับดีมาก 1. ข้อมูล/เอกสาร/ภาพถ่าย การดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพหรือศาสนสถาน 2. จำนวนวัดส่งเสริมสุขภาพ หรือ ศาสนสถานส่งเสริมสุขภาพ ผ่านเกณฑ์ระดับยั่งยืน (ระดับยั่งยืน คือ มีผลรวมคะแนนการประเมิน ตั้งแต่ 90 คะแนนขึ้นไป)
แหล่งของข้อมูล	1) Cluster กลุ่มวัยผู้สูงอายุ กรมอนามัย 2) สำนักงานผู้สูงอายุ กรมอนามัย 3) ศูนย์อนามัยที่ 1 - 12 และสถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง
หมายเหตุ	ยกเว้นการประเมินตัวชี้วัดในท้องถิ่นที่ไม่มีวัดหรือศาสนสถาน
ผู้ประสานงาน	สำนักงานผู้สูงอายุ นางสาวศตพร เททยานรงค์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ โทร. 0 2590 4504

องค์ประกอบที่

2

สถานที่ที่เอื้อต่อสภาพ Healthy Settings

2.6 สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

ตัวชี้วัดที่ 15 ระดับความสำเร็จของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เข้าร่วมการประเมินตนเองตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

นิยาม	สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยได้มาตรฐาน หมายถึง สถานที่รับดูแล พัฒนา จัดประสบการณ์เรียนรู้และการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยตั้งแต่แรกเกิด ถึง 6 ปี หรือก่อนชั้นประถมศึกษา ทุกสังกัดในพื้นที่รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมการประเมินตนเองตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ผ่านระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการพัฒนเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานชาติ
การวัด	<p>คะแนนตัวชี้วัดในแต่ละระดับ</p> <p>☒ พื้นฐาน ร้อยละ 80 ของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีผลการประเมินคุณภาพ ผ่านเกณฑ์ขั้นต้นขึ้นไป</p> <p style="padding-left: 40px;">☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดี ร้อยละ 90 ของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีผลการประเมินคุณภาพผ่านเกณฑ์ขั้นต้นขึ้นไป</p> <p style="padding-left: 40px;">☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดีมาก ร้อยละ 100 ของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีผลการประเมินคุณภาพผ่านเกณฑ์ขั้นต้นขึ้นไป</p> <p style="padding-left: 40px;">☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p>
หน่วยการวัด	คะแนน
หลักฐานที่ต้องการ	<ol style="list-style-type: none"> 1) จำนวนสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) จำนวนสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เข้าร่วมมีผลการประเมินตนเองผ่านระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการพัฒนเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานชาติ 3) จำนวนสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีผลการประเมินตนเองผ่านคุณภาพ ระดับ ผ่านเกณฑ์ขั้นต้นขึ้นไป
แหล่งของข้อมูล	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ผู้ประสานงาน	สถาบันพัฒนาอามัยเด็กแห่งชาติ นางสาวไพลิน วิญญูกุล นักจิตวิทยาชำนาญการ โทร. 0 2590 4248

2.6 สถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 16 สถานศึกษาพัฒนาเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล

นิยาม	สถานศึกษาพัฒนาเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล คือ สถานศึกษาเปิดทำการสอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาเป็นโรงเรียนในระบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล (GSHPs) โดยมีการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ และยกระดับการดูแลสุขภาพเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ ควบคู่ไปกับการศึกษา ภายใต้การมีส่วนร่วม
-------	--

องค์ประกอบที่

2

สถานที่ที่เอื้อต่อสภาพ Healthy Settings

<p>นิยาม (ต่อ)</p>	<p>ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย มาตรฐานด้านกระบวนการ 10 องค์ประกอบ และมาตรฐานด้านผลลัพธ์สุขภาพ 6 ตัวชี้วัด</p> <p>องค์ประกอบมาตรฐานด้านกระบวนการ ประกอบด้วย</p> <p>องค์ประกอบที่ 1 นโยบายและทรัพยากร</p> <p>องค์ประกอบที่ 2 การขับเคลื่อนโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในศตวรรษที่ 21</p> <p>องค์ประกอบที่ 3 การมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนชุมชน และภาคประชาสังคม</p> <p>องค์ประกอบที่ 4 โรงเรียนคือองค์กรแห่งความสุข</p> <p>องค์ประกอบที่ 5 สิ่งแวดล้อมปลอดภัย โรงเรียนปลอดภัย</p> <p>องค์ประกอบที่ 6 อนามัยโรงเรียนสู่นักเรียนสุขภาพดี</p> <p>องค์ประกอบที่ 7 กระบวนการเรียนรู้สู่เด็กไทยรอบรู้ด้านสุขภาพ</p> <p>องค์ประกอบที่ 8 โภชนาการดี อาหารปลอดภัย เด็กไทยสุขภาพดี</p> <p>องค์ประกอบที่ 9 กิจกรรมทางกายเพียงพอและนอนหลับดี</p> <p>องค์ประกอบที่ 10 บุคคลต้นแบบด้านสุขภาพในโรงเรียน</p> <p>มาตรฐานด้านผลลัพธ์สุขภาพนักเรียน 6 ตัวชี้วัด</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 1 ภาวะโภชนาการ</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 2 สุขภาพช่องปากและฟัน</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 3 สมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพ (Health-related physical fitness)</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 4 นักเรียนที่มีปัญหาด้านพฤติกรรม อารมณ์ สังคม ได้รับการดูแลช่วยเหลือจนดีขึ้น</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 5 นักเรียนที่เจ็บป่วย บาดเจ็บหรือได้รับอุบัติเหตุจากสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่ทำให้ต้องพักรักษาตัว</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 6 นักเรียนมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์</p> <p>สถานศึกษาสมัครเข้าร่วมดำเนินโครงการในระบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล (GSHPs) คือ สถานศึกษาที่แจ้งความประสงค์สมัครเข้าร่วมการดำเนินงานฯ ในระบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล (GSHPs) โดยความสมัครใจ</p>
<p>การวัด</p>	<p>คะแนนตัวชี้วัดในแต่ละระดับ</p> <p>☒ พื้นฐาน สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น <u>อย่างน้อย 1 แห่ง</u> สมัครเข้าร่วมดำเนินโครงการในระบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล (GSHPs)</p> <p>☒ ดี ร้อยละ 50 ของสถานศึกษาที่สมัครเข้าร่วมดำเนินโครงการในระบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล (GSHPs) <u>ผ่านเกณฑ์การประเมินรับรองโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล (GSHPs)</u> อย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้</p>

องค์ประกอบที่

2

สถานที่ที่เอื้อต่อสุขภาพ Healthy Settings

<p>การวัด (ต่อ)</p>	<p>1) ระดับ Gold Award 2) ระดับ Platinum Award 3) ระดับ Millennium Award 4) ระดับ Excellence Award</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดีมาก ร้อยละ 70 ของสถานศึกษาที่สมัครเข้าร่วมดำเนินโครงการในระบบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล (GSHPs) ผ่านเกณฑ์การประเมินรับรองโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล (GSHPs) อย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้</p> <p>1) ระดับ Gold Award 2) ระดับ Platinum Award 3) ระดับ Millennium Award 4) ระดับ Excellence Award</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p>
<p>หน่วยการวัด</p>	<p>คะแนน</p>
<p>หลักฐานที่ต้องการ</p>	<p>ระดับพื้นฐาน</p> <p>1) จำนวนสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด 2) จำนวนสถานศึกษาในพื้นที่เข้าร่วมดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล (GSHPs) ทุกแห่ง</p> <p>ระดับดี</p> <p>1) จำนวนสถานศึกษาในพื้นที่เข้าร่วมดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล (GSHPs) ทุกแห่ง 2) จำนวนสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล (GSHPs)</p> <p>ระดับดีมาก</p> <p>1) จำนวนสถานศึกษาในพื้นที่เข้าร่วมดำเนินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล (GSHPs) ทุกแห่ง 2) จำนวนสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล (GSHPs)</p>
<p>แหล่งของข้อมูล</p>	<p>1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) โปรแกรมโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล (GSHPs) (ปีงบประมาณ 2567 เป็นต้นไป)</p>
<p>ผู้ประสานงาน</p>	<p>กองอนามัยวัยเรียนวัยรุ่น นายเนติ์ ภูประสม นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ โทร. 0 2590 4495</p>

องค์ประกอบที่ 3

ประชาชนรอบรู้และสุขภาพดี Healthy People

3.1 การส่งเสริมสุขภาพทุกกลุ่มวัย

ตัวชี้วัดที่ 17 มีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพทุกกลุ่มวัย

นิยาม

มีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพตามกลุ่มวัยติดต่อกันอย่างน้อย 3 ปีซ้อนหลัง ในประเด็นดังต่อไปนี้

1) การส่งเสริมสุขภาพในกลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย หมายถึง การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ เด็กอายุ 0-5 ปี เช่น การส่งเสริมการฝากครรภ์ กิจกรรม 1000 วันแรก การเยี่ยมหลังคลอด การเลี้ยงลูกด้วยนม แม่ส่งเสริมการตึ่มนม การส่งเสริมโภชนาการ การส่งเสริมสุขภาพช่องปาก การเล่น ฯลฯ เป็นต้น

2) การส่งเสริมสุขภาพในกลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น หมายถึง การส่งเสริมสุขภาพในกลุ่มเด็กอายุ 6-19 ปี โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี เช่น การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล (GSHPs) ปี พ.ศ. 2565 การดำเนินงานอนามัยโรงเรียน การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ การส่งเสริมการมีกิจกรรมทางกาย การส่งเสริมโภชนาการ การส่งเสริมสุขภาพช่องปาก การดำเนินงานอนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่น การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน เป็นต้น

3) การส่งเสริมสุขภาพในกลุ่มวัยทำงาน หมายถึง การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพสำหรับประชาชนกลุ่มอายุ 15 - 59 ปี เช่น กลุ่มเกษตรกร กลุ่มคนทำงานในสถานประกอบการ ประเภทโรงงาน โดยดำเนินการตามหลัก 3อ 2ส 1พ 1น ได้แก่ การส่งเสริมโภชนาการ การส่งเสริมกิจกรรมทางกาย การส่งเสริมด้านอารมณ์ การ ลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และการตึ่มสุราการดูแลสุขภาพช่องปาก การนอนอย่างน้อย 6-8 ชั่วโมง/วัน หรือสถานประกอบการที่ไม่ใช่โรงงาน เช่น ห้างสรรพสินค้า หน่วยงานและองค์กร เป็นต้น ที่ร่วมเป็นเครือข่ายในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม

4) การส่งเสริมสุขภาพในกลุ่มผู้สูงอายุ หมายถึง การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป เช่น การส่งเสริมสุขภาพในชมรมผู้สูงอายุ การส่งเสริมกิจกรรมทางกาย การส่งเสริมโภชนาการ ส่งเสริมสุขภาพช่องปาก การบริการทันตกรรมฟื้นฟู Long Term Care ฯลฯ เป็นต้น

การส่งเสริมกิจกรรมทางกาย หมายถึง การส่งเสริมให้เกิดการเคลื่อนไหวร่างกาย ซึ่งก่อให้เกิดการใช้และเผาผลาญพลังงานโดยกล้ามเนื้อ ทั้งการทำงาน การเดินทางโดยการเดินหรือขี่จักรยาน การขนส่งสาธารณะ และกิจกรรมนันทนาการ ได้แก่ การออกกำลังกาย การท่องเที่ยว

ส่งเสริมโภชนาการ หมายถึง การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีพฤติกรรมการบริโภคที่ดี ได้แก่ โรงเรียน/สถานศึกษา มีการจัดบริการอาหารและเครื่องดื่ม หรือจัดอาหารและเครื่องดื่มที่ดีต่อสุขภาพ ไม่หวาน ไม่มัน ไม่เค็ม เช่น ในโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ในชุมชน/สถานประกอบการ มีร้านจำหน่ายสินค้าเพื่อสุขภาพ Healthy Canteen เมนูสุขภาพ หวานน้อยสั่งได้ ลด หวาน มัน เค็ม

องค์ประกอบที่ 3

ประชาชนรอบรู้และสุขภาพดี Healthy People

<p>นิยาม (ต่อ)</p>	<p>ส่งเสริมสุขภาพช่องปาก หมายถึง การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปาก เช่น 1) การพัฒนาศักยภาพประชาชนให้มีความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปาก 2) การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีสุขภาพช่องปากที่ดี เช่น การจัดสถานที่แปรงฟัน การสนับสนุนอุปกรณ์ทำความสะอาดช่องปากที่ได้มาตรฐาน 3) การสนับสนุนให้ประชาชนเข้าถึงบริการทันตกรรมที่จำเป็น เช่น การจัดบริการตรวจสุขภาพช่องปากประจำปี การจัดบริการทันตกรรมเคลื่อนที่สำหรับกลุ่มเปราะบาง</p> <p>การดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพติดต่อกันอย่างน้อย 3 ปีซ้อนหลัง หมายถึง การดำเนินงานตามแผน/กิจกรรมตามกลุ่มวัยต่อเนื่องกัน ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นแผน/กิจกรรมเดิมจากปีที่ผ่านมา</p>
<p>การวัด</p>	<p>คะแนนตัวชี้วัดในแต่ละระดับ</p> <p>☒ พื้นฐาน มีการจัดทำโครงการ/งบประมาณด้านการส่งเสริมสุขภาพทุกกลุ่มวัย และมีการดำเนินการกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพตามแผนงาน/โครงการที่กำหนด</p> <p><u>หรือ</u> ผ่านเกณฑ์เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน มิติคนมีสุข ตัวชี้วัดที่ 8 การเสริมสร้างสุขภาพที่ดีของคนในเมือง</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดี มีการดำเนินการตามกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพครอบคลุมทุกกลุ่มวัยตามแผนงาน/โครงการที่กำหนดอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 3 ปี</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดีมาก ผลการดำเนินการส่งเสริมสุขภาพตามกลุ่มวัยได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ทุกโครงการต่อเนื่องอย่างน้อย 3 ปี</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p>
<p>หน่วยการวัด</p>	<p>คะแนน</p>
<p>หลักฐานที่ต้องการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ข้อมูลการวิเคราะห์สถานการณ์สุขภาพกลุ่มวัย แผนงาน/โครงการ เทศบัญญัติประจำปี 2) ผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ 3) สถานที่กิจกรรมและภาพถ่าย 4) เอกสารการผ่านเกณฑ์เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ตัวชี้วัดที่ 8 การเสริมสร้างสุขภาพที่ดีของคนในเมือง
<p>แหล่งของข้อมูล</p>	<p>องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p>
<p>ผู้ประสานงาน</p>	<p>สำนักส่งเสริมสุขภาพ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) นางวิมล บ้านพวน นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ (ด้านสาธารณสุข) โทร. 0 2590 4554 2) นายธีรพงษ์ คำพุ่ม นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ โทร. 02 590 4563

องค์ประกอบที่ 3

ประชาชนรอบรู้และสุขภาพดี Healthy People

3.2 การรวมกลุ่มทางสังคม

ตัวชี้วัดที่ 18 มีการรวมกลุ่มทางสังคมและมีการดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นรูปธรรม

<p>นิยาม</p>	<p>มีการรวมกลุ่มทางสังคมและมีการดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นรูปธรรม หมายถึง องค์ประกอบของส่วนท้องถิ่น มีการสนับสนุนส่งเสริมให้มีกิจกรรมการรวมกลุ่มทางสังคมที่มีความหลากหลาย และมีการเสริมสร้างให้ใช้ศักยภาพของกลุ่มหรือใช้ทุนทางปัญญา ในการสร้างสรรค์กิจกรรมที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน เช่น ชมรมออกกำลังกาย ชมรมผู้สูงอายุ ชมรมร้องเพลง ชมรมกีฬาเปตอง ชมรมคนรักต้นไม้ ชมรมจักสาน กลุ่มส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น โดยมีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มีสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมรวมกลุ่มทางสังคมที่อยู่ในทำเลที่ไปมาได้สะดวก เข้าถึงได้ง่าย มีแสงสว่างเพียงพอ มีความปลอดภัยในการจัดกิจกรรม 2) มีช่วงการจัดกิจกรรมรวมกลุ่มพลังทางสังคมที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มวัย กิจกรรมมีความหลากหลาย และจูงใจให้กลุ่มวัยต่าง ๆ เข้าร่วมกิจกรรม เช่น กลุ่มส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ กลุ่มสมาชิกโรงเรียนพ่อแม่ กลุ่มกิจกรรมกีฬาออกกำลังกาย เช่น กลุ่มกีฬาฟุตบอล ฟุตบอล กิจกรรมลีลาศ ร้องเพลง เต้นแอโรบิก 3) มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลแก่กลุ่มวัยอย่างชัดเจนเพียงพอเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม 4) มีการจัดกิจกรรมที่เอื้อให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มได้ตามลำพังหรือมีผู้ช่วยดูแลด้วย เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ โรงเรียนผู้สูงอายุ กิจกรรมกีฬา สันทนาการ กิจกรรมกลุ่มจักสาน หรือกิจกรรมการรวมกลุ่มอื่น ๆ ตามบริบทของพื้นที่ ชุมชน 5) มีการจัดกิจกรรมที่สามารถดึงดูดกลุ่มคนที่เสี่ยงต่อการอยู่อย่างโดดเดี่ยวจากสังคมให้เข้าร่วมกิจกรรมได้ เช่น การดูแลผู้สูงอายุที่อยู่ลำพัง มีกิจกรรมเพื่อนเยี่ยมเพื่อน หรือการเยี่ยมดูแลผ่านระบบไลน์กลุ่มกิจกรรมจิตอาสาเยี่ยมดูแลกลุ่มเปราะบางในชุมชน <p>หมายเหตุ : ประยุกต์จากเกณฑ์การมีส่วนร่วมทางสังคม หน้า 108 การดำเนินงานเมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ</p>
<p>การวัด</p>	<p>คะแนนตัวชี้วัดในแต่ละระดับ</p> <p>☒ พื้นฐาน ผ่านเกณฑ์ตามองค์ประกอบข้อที่ 1-3 หรือ ผ่านเกณฑ์เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ตัวชี้วัดที่ 14 การส่งเสริมกิจกรรมทางสังคมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วม</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดี ผ่านเกณฑ์ตามองค์ประกอบข้อที่ 1-4 หรือ ผ่านเกณฑ์ชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุและผู้พิการ องค์ประกอบที่ 4 การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม (Social Participation)</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดีมาก ผ่านเกณฑ์ตามองค์ประกอบข้อที่ 1-5</p> <p>☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p>

องค์ประกอบที่ 3

ประชาชนรอบรู้และสุขภาพดี Healthy People

หน่วยการวัด	คะแนน
หลักฐานที่ต้องการ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ข้อมูล/เอกสาร/ภาพถ่าย เกี่ยวกับการรวมกลุ่มทางสังคมและการจัดกิจกรรม 2) แผนงาน/โครงการการจัดกิจกรรมการรวมกลุ่มทางสังคม 3) ภาพถ่ายการจัดกิจกรรม ภาพข่าว สถานที่จัดกิจกรรม 4) ทะเบียนรายชื่อสมาชิกกลุ่มต่างๆ 5) เอกสารการผ่านเกณฑ์เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ตัวชี้วัดที่ 14 การส่งเสริมกิจกรรมทางสังคมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วม 6) เอกสารการผ่านเกณฑ์ชุมชนที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุและผู้พิการ องค์ประกอบที่ 4 การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม (Social Participation)
แหล่งของข้อมูล	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ผู้ประสานงาน	<p>สำนักส่งเสริมสุขภาพ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) นางวิมล บ้านพวน นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ (ด้านสาธารณสุข) โทร. 0 2590 4554 2) นายธีรพงษ์ คำพุด นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ โทร. 02 590 4563

3. การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ

ตัวชี้วัดที่ 19 ร่วมกิจกรรมส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพ

นิยาม	<p>ร่วมกิจกรรมส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพ หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนส่งเสริมให้หน่วยงานในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้าร่วมกิจกรรมสาสุข อุ่นใจ เพื่อส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพ</p> <p>หน่วยงานในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาคสาธารณสุข (รพ., รพ.สต.) ภาคการศึกษา (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, โรงเรียน) และภาคสังคม (หมู่บ้าน, ชมรม, สมาคม, โรงงาน) ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ</p> <p>สาสุข อุ่นใจ หมายถึง ระบบแพลตฟอร์มเว็บไซต์เพื่อขึ้นทะเบียนหน่วยงานและกิจกรรมส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพของหน่วยงาน เพื่อส่งเสริมและบริหารจัดการข้อมูลและทรัพยากรในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ทั้งนี้ ระบบสาสุขอุ่นใจ เป็นเครื่องมือหนึ่งในการช่วยเหลือให้หน่วยบริการสามารถจัดกระบวนการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพได้</p> <p>ขั้นตอนการประเมินความรู้ ด้วยระบบปฏิบัติการ สาสุข อุ่นใจ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) เข้าสู่เว็บไซต์สาสุข อุ่นใจ <p>https://sasukoonchai.anamai.moph.go.th/index.php</p>
-------	---

องค์ประกอบที่ 3

ประชาชนรอบรู้และสุขภาพดี Healthy People

- 2) เข้าสู่ระบบด้วยรหัสหน่วยงานและรหัสผ่านที่ท่านกำหนดไว้ (กรณียังไม่ได้ลงทะเบียน คลิกลงทะเบียน เข้าร่วม HLO/HLC)
- 3) คลิกเข้าสู่ระบบด้วยรหัสผ่านที่กำหนดไว้
- 4) คลิกประเมินสถานะองค์กร (ขั้นตอนที่ 2) เพื่อประเมินระดับองค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพของหน่วยงานตนเอง โดยคัดลอกลิงค์ให้กับประชาชนผู้มาใช้บริการหรือที่ได้รับบริการจากช่องทางต่าง ๆ ซึ่งหน่วยงานที่จะขึ้นสถานะเป็นองค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพจะต้องมีคะแนนการประเมินจากผู้ให้บริการร้อยละ 80
- 5) พิจารณาเลือกดำเนินการต่อไป ดังตารางข้างล่าง ดังนี้

กรณีมีโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพแล้ว	กรณีต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของกรมอนามัย (สาสุข อุ๋นใจ ชาเลนจ์)
5.1 คลิกประเภทชุมชน (ขั้นตอนที่ 4) แล้วกรอกข้อมูลให้ครบถ้วน จากนั้น คลิกบันทึก	5.1 คลิกเข้าร่วม สาสุข อุ๋นใจ ชาเลนจ์
5.2 คลิกเพิ่มกิจกรรม/บริการ (ขั้นตอนที่ 8) แล้วกรอกข้อมูลให้ครบถ้วน ตามข้อมูลทั่วไป รูปแบบการดำเนินงาน และการประเมินผล จากนั้น คลิกบันทึก	5.2 คลิกเลือกภารกิจที่ต้องการเข้าร่วมเพื่อดูรายละเอียด
5.3 คลิกชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพ (ขั้นตอนที่ 9) เพื่อประเมินระดับความรู้ด้านสุขภาพของผู้เข้าร่วมกิจกรรม โดยคัดลอกลิงค์ประเมินให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมกดตอบ ข้อมูลคะแนนเฉลี่ย ความรอบรู้ฯ ของคนในชุมชนนี้ จะปรากฏในหน้าจออัตโนมัติ	5.3 กดลงทะเบียนตามภารกิจที่สนใจ และกรอกข้อมูลให้ครบถ้วน
5.4 คลิกชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพ เมื่อต้องการประเมินผล หลังดำเนินกิจกรรมไปแล้ว ให้ปฏิบัติซ้ำเหมือนข้อ	5.4 ดำเนินการตามขั้นตอนของแต่ละภารกิจให้ครบถ้วน

- 6) คลิกกระดานข้อมูล เพื่อดูส่วนสัดส่วนประชาชนที่มีความรอบรู้ด้านสุขภาพเพียงพอในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ให้เลือกเขตสุขภาพ จังหวัด และอำเภอที่เกี่ยวข้อง
- 7) คลิกดูสถานะองค์กร/ชุมชน เพื่อดูผลการประเมินองค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพของหน่วยงานตนเอง ให้เลือกเขตสุขภาพ จังหวัด และอำเภอที่เกี่ยวข้อง

นียม (ต่อ)

องค์ประกอบที่ 3

ประชาชนรอบรู้และสุขภาพดี Healthy People

นิยาม (ต่อ)	การขึ้นสถานะเป็นองค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ หมายถึง หน่วยงานที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพ ดำเนินการลงทะเบียนในระบบแพลตฟอร์มเว็บไซต์สาสุขอุ้นใจ และมีผลการประเมินองค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ
การวัด	<p>คะแนนตัวชี้วัดในแต่ละระดับ</p> <p>☒ พื้นฐาน มีหน่วยงานในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างน้อย 1 แห่ง ขึ้นทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรมสาสุข อุ้นใจ เพื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพ</p> <p style="padding-left: 40px;">☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดี หน่วยงานในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ขึ้นทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรมสาสุข อุ้นใจ ร้อยละ 50 มีการประเมินองค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ (ไม่จำเป็นต้องได้สถานะขององค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ)</p> <p style="padding-left: 40px;">☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p> <p>☒ ดีมาก หน่วยงานในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ขึ้นทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรมสาสุข อุ้นใจ และประเมินสถานะองค์กร ร้อยละ 80 ขึ้นสถานะเป็นองค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ และในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ</p> <p style="padding-left: 40px;">☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p>
หน่วยการวัด	คะแนน/ร้อยละ
หลักฐานที่ต้องการ	<p>ระดับพื้นฐาน เว็บไซต์ “สาสุข อุ้นใจ” URL : http://sasukoonchai.anamai.moph.go.th → ดูสถานะองค์กร/ชุมชน → เลือกพื้นที่ที่ต้องการ (เลือกเขต จังหวัด และอำเภอ)</p> <p>ระดับดี เว็บไซต์ “สาสุข อุ้นใจ” URL : http://sasukoonchai.anamai.moph.go.th → ดูสถานะองค์กร/ชุมชน → เลือกพื้นที่ที่ต้องการ (เลือกเขต จังหวัด และอำเภอ)</p> <p>ระดับดีมาก เว็บไซต์ “สาสุข อุ้นใจ” URL : http://sasukoonchai.anamai.moph.go.th → ดูสถานะองค์กร/ชุมชน → เลือกพื้นที่ที่ต้องการ (เลือกเขต จังหวัด และอำเภอ)</p>
แหล่งของข้อมูล	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กองส่งเสริมความรอบรู้และสื่อสารสุขภาพ
ผู้ประสานงาน	<p>กองส่งเสริมความรอบรู้และสื่อสารสุขภาพ</p> <p>นางสาวดวงพร ไช้วัญญู นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ โทร. 0 2590 4704</p>

องค์ประกอบที่ 3

ประชาชนรอบรู้และสุขภาพดี Healthy People

3.4 ประชาชนสุขภาพดีทุกกลุ่มวัย

ตัวชี้วัดที่ 20 ร้อยละของเด็ก 0-5 ปีมีพัฒนาการสมวัย

นิยาม	พัฒนาการสมวัย หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนส่งเสริมให้เด็กทุกคนได้รับตรวจคัดกรองพัฒนาการโดยใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) แล้วผลการตรวจคัดกรองผ่านครบ 5 ด้าน ในการตรวจคัดกรองพัฒนาการครั้งแรก ร่วมกับเด็กที่พบพัฒนาการสงสัยล่าช้าและได้รับการติดตามให้ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการ และประเมินซ้ำแล้วผลการประเมิน ผ่านครบ 5 ด้านภายใน 30 วัน
การวัด	คะแนนตัวชี้วัดในแต่ละระดับ ☐ พื้นฐาน (ไม่วัด) ☐ ดี (ไม่วัด) ☒ ดีมาก ร้อยละ 86 ของเด็ก 0-5 ปี มีพัฒนาการสมวัย ☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)
หน่วยการวัด	ร้อยละ
หลักฐานที่ต้องการ	มีการรวบรวมข้อมูลเด็กไทยอายุ 0-5 ปีทุกคน ที่อยู่อาศัยในพื้นที่รับผิดชอบที่ได้รับการตรวจคัดกรองและพัฒนาการสมวัยครั้งแรกและหลังการติดตาม
แหล่งของข้อมูล	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสานข้อมูลประกอบการประเมินตัวชี้วัดจาก รพ.สต. หรือ สสอ. ในพื้นที่
ผู้ประสานงาน	สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ นางเปรมฤทัย เกตุเรน พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โทร. 0 2590 4224

ตัวชี้วัดที่ 21 ร้อยละของประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไป มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ

นิยาม	<p>ความรู้รอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการเข้าถึง ทำความเข้าใจข้อมูลสุขภาพ กลั่นกรอง ประเมิน และตัดสินใจ เพื่อการนำข้อมูลไปใช้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เลือกรับบริการและผลิตภัณฑ์สุขภาพได้อย่างเหมาะสม</p> <p>ประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไป มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ หมายถึง ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบที่มีการดำเนินงานหมู่บ้าน/ชุมชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ และผ่านการประเมินความรู้รอบรู้ด้านสุขภาพ การประเมินความรู้รอบรู้ด้านสุขภาพ หมายถึง การสุ่มประเมินความรู้รอบรู้ด้านสุขภาพในประชาชนกลุ่มเป้าหมายตามวิธีการหรือข้อแนะนำของกรมอนามัย</p>
-------	--

องค์ประกอบที่ 3

ประชาชนรอบรู้และสุขภาพดี Healthy People

การวัด	<p>คะแนนตัวชี้วัดในแต่ละระดับ</p> <p>☐ พื้นฐาน (ไม่วัด)</p> <p>☐ ดี (ไม่วัด)</p> <p>☒ ดีมาก ร้อยละ 71 ของประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไป มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ</p> <p style="text-align: center;">☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)</p>
หน่วยการวัด	ร้อยละ
หลักฐานที่ต้องการ	<p>หน่วยงานที่ลงทะเบียนในระบบแพลตฟอร์มเว็บไซต์สาสุขอนแก่น (เช่น รพ.สต., สำนักงาน อพท.) หลังจากคลิกประเมินองค์การรอบรู้ด้านสุขภาพ จะให้คลิกเลือกชุมชนและสร้างเครือข่ายชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพ กรอกรายละเอียดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในชุมชน จากนั้น คลิกประเมินผล เพื่อประเมินชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพก่อนการดำเนินการ โดยส่งลิงค์การประเมินระดับชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพให้ประชาชนในชุมชนช่วยกันตอบแบบประเมิน เมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว ให้คลิกประเมินชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพอีกครั้ง (หลังดำเนินการ) ส่งลิงค์ให้กับประชาชนในชุมชนช่วยกันตอบแบบประเมิน พร้อมทั้งรายงานการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในชุมชนในช่องผลลัพธ์ ผลการประเมินจะถูกประมวลอัตโนมัติเป็นร้อยละของประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ (วัดผลโดยพิจารณาจากร้อยละของประชาชนที่ประเมินมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ โดยมีคะแนนการประเมินตั้งแต่ 67 จาก 100 คะแนน ขึ้นไป)</p>
แหล่งของข้อมูล	<p>เว็บไซต์ “สาสุขอนแก่น” URL : http://sasukoonchai.anamai.moph.go.th → กระดานข้อมูล → สัดส่วนของประชากรที่มี HL เพียงพอ → เลือกพื้นที่ที่ต้องการ (เลือกเขต จังหวัด และอำเภอ)</p>
ผู้ประสานงาน	<p>กองส่งเสริมความรอบรู้และสื่อสารสุขภาพ</p> <p>นางสาวกมลวรรณ สุขประเสริฐ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ โทร. 0 2590 4704</p>

ตัวชี้วัดที่ 22 ร้อยละของผู้สูงอายุมีแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan)

นิยาม	<p>แผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan) เป็นเครื่องมือในการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) แก่ผู้สูงอายุที่มีคะแนนการประเมินความสามารถในการประกอบกิจวัตรประจำวัน (Barthel Index for Activities of Daily Living: ADL) ตั้งแต่ 12 คะแนนขึ้นไป (กลุ่มติดสังคม) ได้รับการประเมินความเสี่ยงด้านสุขภาพและจัดทำแผนเพื่อการส่งเสริมสุขภาพและคนทุกกลุ่มวัย เป็นแผนเฉพาะรายเพื่อพัฒนาทักษะ กาย ใจ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ส่งเสริมสุขภาพ</p> <p>ความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการเข้าถึง ทำความเข้าใจ ข้อมูลสุขภาพ กลั่นกรอง ประเมิน และตัดสินใจ เพื่อการนำข้อมูลไปใช้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เลือกใช้บริการและผลิตภัณฑ์สุขภาพได้อย่างเหมาะสม</p>
-------	---

องค์ประกอบที่ 3

ประชาชนรอบรู้และสุขภาพดี Healthy People

นิยาม (ต่อ)	ร้อยละของผู้สูงอายุที่มีแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan) สามารถคำนวณโดยใช้สูตร $(A/B) \times 100$ A = จำนวนผู้สูงอายุที่มี ADL ตั้งแต่ 12 คะแนนขึ้นไป และมีปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ อย่างน้อย 1 ประเด็น ได้ทำแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan) B = จำนวนผู้สูงอายุที่มี ADL ตั้งแต่ 12 คะแนนขึ้นไป และมีปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพอย่างน้อย 1 ประเด็น
การวัด	คะแนนตัวชี้วัดในแต่ละระดับ ☐ พื้นฐาน (ไม่วัด) ☐ ดี (ไม่วัด) ☒ ดีมาก ร้อยละ 50 ของผู้สูงอายุในชมรม มีแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan) ☐ ใช่ (1 คะแนน) ☐ ไม่ใช่ (0 คะแนน)
หน่วยการวัด	ร้อยละ
หลักฐานที่ต้องการ	ผู้สูงอายุมีการประเมินคัดกรองความสามารถในการดำเนินชีวิตประจำวัน และจัดทำแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan)
แหล่งของข้อมูล	อปท. ประสานข้อมูลประกอบการประเมินตัวชี้วัดจาก รพ.สต. หรือ สสอ. ในพื้นที่
ผู้ประสานงาน	สำนักอนามัยผู้สูงอายุ นางสาวศตพร เทยฉรงค์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ โทร. 0 2590 4504

Healthy Cities Thailand 2024

